# OBSAH

1. Akademické písanie....2
2. Antroponomastika a toponomastika....4
3. Chrématonomastika....6
4. Didaktika literatúry....9
5. Didaktika slovenského jazyka a slohu....11
6. Genéza populárnej literatúry....14
7. Gramatika v škole....16
8. Inovácie vo vyučovaní jazykov....19
9. Jazyk a rod....21
10. Jazykové hry....23
11. Komunikácia s médiami....25
12. Literatúra a kultúra pre deti a mládež....28
13. Literatúra v školskej praxi....30
14. Mediácia a riešenie interpersonálnych konfliktov....32
15. Mená firiem a inštitúcií....34
16. Mená výrobkov a jedinečných predmetov....37
17. Metodológia literárnej vedy a školská prax....40
18. Metodológia výskumu v edukácii....42
19. Moderná rétorika....45
20. Naratívna filozofia dejín....48
21. Netradičné metódy vyučovania literatúry....50
22. Novšie transdisciplinárne literárnovedné prístupy a školská prax....52
23. Pedagogická a školská psychológia....54
24. Pozitívna psychológia....56
25. Prax priebežná/náčuvová SJ....58
26. Prax priebežná/výstupová SJ 1....61
27. Prax priebežná/výstupová SJ 2....63
28. Prax súvislá SJ....66
29. Preklad knižiek ľudového čítania....69
30. Prierezové témy v edukácii....72
31. Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika....74
32. Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989....76
33. Sociálna patológia a prevencia....78
34. Súčasná slovenská literatúra 1....81
35. Súčasná slovenská literatúra 2....83
36. Text v počítačovo sprostredkovanej komunikácii....85
37. Teória literárnej kritiky....87
38. Základy naratológie....89
39. Školská pedagogika a školský manažment....91
40. Štylistika v škole....94
41. Štátna skúška: Diplomová práca s obhajobou....96

# INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ap-55 | **Názov predmetu:** Akademické písanie |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) samostatnosť,
b) aktívna a tvorivá účasť na praktických súčastiach kurzu,
c) zvládnutie finálneho písomného výstupu.

**a) priebežné hodnotenie:**
pravidelné písomné testovanie: 0 - 40 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
Finálny písomný výstup: 0 - 60 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie: 100 bodov.
Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. si uvedomuje odlišnosti medzi hovoreným a písaným/tlačeným komunikátom;
2. je pripravený použiť získané vedomosti pri produkcii písomného textu;
3. je schopný samostatne pracovať a formulovať informácie;
4. aplikuje teoretické vedomosti pri riešení praktických úloh;
5. hodnotí a v súvislostiach dokáže argumentačne odôvodniť zvolené riešenie;
6. vytvorí komplexný písomný komunikát, ktorý dokáže prezentovať odbornému i laickému adresátovi.

**Stručná osnova predmetu:**
Moderná vedecká a odborná komunikačná sféra. Úspešné komunikovanie ako profesionálna zručnosť a sociálna výhoda. Ústna a písomná/tlačená komunikácia v akademickom prostredí - podobnosti a odlišnosti, komplementárnosť, interkultúrne črty. Formálna a obsahová stránka odborného textu. Žánrová typológia odborných textov. Etické stránky akademickej komunikácie, autorské práva. Voľba témy práce: stratégia, názov a štruktúra. Informačné zdroje, pramene a dokumenty - typy, výber, kritická analýza, zaradenie do odborného textu s argumentačným poslaním. Odkazy, citovanie a citačné normy. Akademické písanie cez priezor kompozície - vzťah zámeru, žánru a architektúry (diplomová práca). Kánonické súčasti akademického textu. Súdržnosť a nadväznosť textu. Neuralgické miesta v akademickom písaní.

**Odporúčaná literatúra:**

1. ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J.: Jak napsat odborný text. Praha : Leda, 1999.
2. GIBILISCO, S.: Statistika bez předchozích znalostí. Brno : Computer Press, 2009.
3. CHAJDIAK, J.: Štatistika jednoducho. Bratislava : Statis, 2003.
4. KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha : Portál, 2001.
5. KATUŠČÁK, D. a kol.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Martin : Enigma, 2007.
6. KLINCKOVÁ, J.: Neverbálna komunikácia alebo... Banská Bystrica : UMB, 2011.
7. LESTER, J. D.: Writing Research Papers. Illinois : Glenview, 1986.
8. MEŠKO, D. et al.: Akademická príručka. 2. uprav. a dopln. vyd. Martin : Osveta, 2005.
9. MULDERIG, G. P.: The Heath Guide to Writing the Research Paper. Lexington : D. C. Heath and Co., 1992.
10. PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica : UMB, 2011.
11. PUNCH, K.: Úspěšný návrh výzkumu. Praha : Portál, 2008.
12. SPOUSTA, V.: Vademékum autora odborné a vědecké práce. Brno : Akademické nakladatelství CERM, s. r. o., 2009.
13. STAROŇOVÁ, K.: Vedecké písanie. Ako písať akademické a vedecké texty. Martin : Osveta, 2011.
14. ŠESTÁK, Z.: Jak psát a přednášet o vědě. 1. vyd. Praha : Academia, 2000.
15. ŠIROKÝ, J. a kol.: Tvoříme a publikujeme odborné texty. Brno : Computer Press, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský, český

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 h, z toho:
kombinované štúdium (P, K): 26 h
samoštúdium: 39 h
príprava na písomné previerky: 25 h

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 38

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 81.58 | 0.0 | 2.63 | 5.26 | 10.53 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ato-01 | **Názov predmetu:** Antroponomastika a toponomastika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: hodnotenie odborných diskusií na seminárnych cvičeniach (0 – 50 bodov)
b) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v hodnote 50 bodov
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. je schopný charakterizovať základné onomastické termíny,
2. dokáže zhodnotiť vplyv sociálneho statusu jednotlivca na formu antroponým sociálnej skupiny,
3. rozumie základnej charakteristike modelovania antroponým,
4. vie primerane interpretovať antroponymické modely a fungovanie vlastných mien v komunikácii,
5. dokáže zhodnotiť jazykové a mimojazykové vplyvy na toponymum,
6. rozumie základnej charakteristike fungovania toponým z hľadiska ich používania v sociálnych skupinách,
7. dokáže pripraviť a realizovať heuristický výskum toponymie, hydronymie a urbanonymie a získaný materiál vie roztriediť, spracovať a interpretovať,
8. vie primerane interpretovať toponymá z lexikálno-sémantického a slovotvorného hľadiska.

**Stručná osnova predmetu:**
Antroponomastika ako súčasť onomastiky. Základné pojmy a termíny. Jazyková stránka mena (designácia). Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. Študenti vysokej školy a onomastický výskum. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. Základné spracovanie onymického výskumu. Antroponomastický výskum v praxi.
Špecifikácia toponomastiky v rámci onomastiky. Fungovanie toponyma v spoločenskej praxi, analýza jednotlivých druhov toponým – terénne názvy, hydronymá, ojkonymá, urbanonymá... Spoločenské uplatnenie toponým a ich postavenie v sociálnej komunikácii – sociálne toponymá. Učiteľ a toponomastický výskum.

**Odporúčaná literatúra:**

1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena : Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii. Bratislava : Veda, 1996.
2. BLANÁR, V. Vlastné meno vo svetle teoretickej onomastiky. Proper Names in the Light of Theoretical Onomastics. Martin: Matica slovenská, 2009.
3. KRŠKO, J. 2014. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2014. 176 s. ISBN 978-80-557-0729-7.
4. KRŠKO, J. 2016. Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2016. 146 s. ISBN 978-80-557-1123-2.
5. MAJTÁN, M. 1994. Najstaršie osobné mená a vývin priezvisk na Slovensku. In: Slovenská archivistika, roč. XXIX, 1994, č. 1, s. 94-108.
6. MAJTÁN, M. 1996. Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava : VEDA, 1996. 191 s. ISBN 80-224-0480-2.
7. MAJTÁN, M. – POVAŽAJ, M. 1998. Vyberte si meno pre svoje dieťa. Bratislava : ART AREA, spol. s r. o., 1998. 344 s. ISBN 80-88879-48-5.
8. PLESKALOVÁ, J. Vývoj vlastních jmen osobních v českých zemích v letech 1000-2010. Brno: Masarykova univerzita, 2011.
9. SUPERENSKAJA, A., V. 1973. Obščaja teorija imeni sobstvennogo. Moskva : Nauka, 1973. 364 s.
10. SVOBODA, J. a i.1973. Základní soustava a terminologie slovanské onomastiky. In: Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, roč. 14, 1973. 280 s.
11. ŠMILAUER, V. 1966. Úvod do toponomastiky. Praha : SPN, 1966. 230 s.
12. ŠMILAUER, V. 1970. Příručka slovanské toponomastiky. Praha : Academia, 1970. 216 s.
13. ŠRÁMEK, R. Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
Samoštúdium: 34
Seminárne cvičenia: 45
Príprava seminárnej práce: 45

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-cho-01 | **Názov predmetu:** Chrématonomastika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Chrématonymá v konkrétnej oblasti spoločnosti, napr. Názvy firiem v Košiciach alebo Inštitucionymá v Banskej Bystrici (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky.
2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá aj onymá.
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami a antroponymami i toponymami/ geonymami, resp. dynamickému chápaniu chrématoným ako synchrónno-diachrónnej kategórie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na slovenské chrématonymá ako abstraktné a konkrétne ľudské výtvory.
5. Vie zhodnotiť prínos výskumu chrématoným pre výskum oným, resp. dynamiku chrématonymie pre výskum dynamiky onymie.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Druhy chrématoným. Faleronymá. Inštitucionymá. Firmonymá. Literáronymá. Muzikonymá. Pinakonymá. Porejonymá (názvy vlakov, automobilov, lietadiel, lodí). Pragmatonymá. Sérionymá. Unikonymá. Spôsoby tvorenia. Funkcia. Modelovanie chrématoným. Uplatnenie v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.

**Odporúčaná literatúra:**
1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.
2. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.

3. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. Folia onomastica Croatica, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
4. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7.MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Pogłódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: Studia Academica Slovaca. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: Slovenská reč, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: Chrematonymia jako fenomen współczesności. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ. P. Modelovanie a modely chrématoným. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ. P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica – Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / In Folia Onomastica Croatica. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: Chrématonyma z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.
19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.:. Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270 – 277.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce: 46 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-dil-59 | **Názov predmetu:** Didaktika literatúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
súbor seminárnych prác: 50 bodov
písomná skúška: 25 bodov
b) záverečné hodnotenie:
ústna skúška: 25 bodov + body z priebežného hodnotenia.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
súbor seminárnych prác: 50 bodov
písomná skúška: 25 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
ústna skúška: 25 bodov + body z priebežného hodnotenia.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. použije vedomosti z literárnej histórie, teórie a kritiky v odborovej didaktike ako interdisciplinárnej disciplíne na interpretáciu textu v literárnej komunikácii a didaktickej literárnej komunikácii; použije informácie z ŠPÚ na oboznámenie sa s predmetom,
2. je schopný interpretovať rôzne druhy textov a pripraviť ich do didaktickej literárnej komunikácie rôznych úrovní,
3. aplikuje poznatky zo všeobecnej didaktiky v odborovej didaktike, pracuje s odbornou literatúrou, časopismi, učebnicami a metodickými príručkami,
4. posúdi didaktický problém vyučovania literatúry (časopisy, prax), učebnicu, didaktický transfer literárnych textov v príprave iných študentov/tiek,
5. hodnotí metodiku vyučovania literatúry v rôznych systémoch, modely vyučovania literatúry, prípravu a prácu učiteľa,
6. vytvorí jednu teoretickú a dve praktické práce (projekty vyučovacej hodiny).

**Stručná osnova predmetu:**

Didaktika literatúry ako špecifický recepčný systém. Literárna a didaktická literárna komunikácia. Špecifickosť lit. vzdelávania, estetickovýchovný proces, umelecký text a jeho interpretácia. Metodické systémy lit. vyučovania a modely lit. vyučovania. Pozícia literárneho vzdelávania v súčasnej škole – od koncepcie po problémy vyučovania. Čítanie, čitateľ, čitateľská a literárna kompetencia. Analyticko-interpretačný systém v škole, fázy estetickovýchovného procesu. Metodika práce s rôznymi druhmi a typmi textov. Motivácia, interpretácia, estetickovýchovné činnosti. Variabilnosť metodickej prípravy (modely a typy hodín literatúry). Netradičné formy a metódy literárneho vyučovania. Zážitkové metódy v praxi.

**Odporúčaná literatúra:**

1. GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii. Prešov : PF UPJŠ, 1995.
2. JURČO, J. – OBERT, V.: Didaktika literatúry.
3. OBERT, V.: Detská literatúra a čitateľský rozvoj žiakov.
4. OBERT, V.: Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov.
5. PETRÍKOVÁ, Martina. 2011. Umelecký text v tvorivých interpretáciách. Teória – poetológia – aplikácia. 1. vyd.
Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2011. 168 s. ISBN 978-80-555-0424-7
6. PRŠOVÁ, E.: Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 hodín
kombinované štúdium (P, S, K): 52
samoštúdium: 38
príprava projektov: 10
výskum problematiky v praxi: 20

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 300

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 28.0 | 38.67 | 24.67 | 5.67 | 2.33 | 0.0 | 0.67 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-dslo-41 | **Názov predmetu:** Didaktika slovenského jazyka a slohu |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 52 / 52
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

**a) priebežné hodnotenie:**
pravidelné praktické cvičenia ( 0 – 10 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10)
**b) záverečné hodnotenie:**
kolokvium – prezentácia vybraného odborného článku, prezentácia odborno-didaktického problému, ústna skúška, vypracovanie projektu modelovej prípravy na vyučovanie jazyka a slohu (0 – 80 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. získa teoretické poznatky na didaktické spracovanie učiva v jazykovej a slohovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra v nižšom sekundárnom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
2. je schopný získať a zdokonaľovať profesijné kompetencie potrebné pre štandardný výkon učiteľa predmetu slovenský jazyk a literatúra (jazyková a slohová zložka) nižšieho sekundárneho a vyššieho sekundárneho vzdelávania,
3. aplikuje prakticky didaktické a psychodidaktické kompetencie učiteľa potrebné pre výučbu jazykovej a slohovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra,
4. posúdi fundovane a kriticky súčasné kurikulárne a edukačné materiály,
5. vytvorí vlastný projekt modelovej prípravy na vyučovaciu hodinu slovenského jazyka z jazykovej a slohovej zložky v nižšom sekundárnom vzdelávaní a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

**Stručná osnova predmetu:**
Kurikulárna reforma a jej podoba v predmete slovenský jazyk a literatúra (jazyková a slohová zložka). Základné pedagogické dokumenty – štátny vzdelávací program a školský vzdelávací program. Obsahový a výkonový vzdelávací štandard – jazyková a slohová zložka. Modely vyučovania a ich uplatnenie v jazykovej a slohovej zložke predmetu SJL. Obsah a ciele vyučovania slovenského jazyka v ZŠ a SŠ. Klasifikácia vyučovacích metód a ich uplatnenie vo vyučovaní slovenského jazyka. Motivácia, aktivizácia a tvorivosť vo vyučovaní jazykovej a slohovej zložky. Komunikačno-slohová výchova, jej ciele a obsah. Postup tvorenia jazykového prejavu.

Problematika reprodukčného a produkčného slohu. Didaktické využitie slohových postupov a útvarov. Nácvik ústnych a písomných komunikátov. Rozvíjanie jazykovo-komunikačnej kultúry žiaka. Hodnotenie, klasifikácia a diagnostika. Učiteľ a žiak vo vyučovaní slovenského jazyka.

**Odporúčaná literatúra:**

LIPTÁKOVÁ, Ľudmila: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta, 2011.
2. LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. Ružomberok : Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2009.
3. LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania II. Ružomberok : Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2009.
4. HINCOVÁ, K. – HÚSKOVÁ, A.: Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2011.
5. PALENČÁROVÁ, J., KESSELOVÁ, J., KUPCOVÁ, J.: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava : SPN, 2003.
6. ČECHOVÁ, M., STYBLÍK, Vl.: Čeština a její vyučování. Didaktika českého jazyka pro učitele základních a středních škol a studenty učitelství. Praha : SPN, 1998.
7. MAUKŠOVÁ, F., MOŠKO, G.: Kapitoly z didaktiky slovenského jazyka a literatúry. Košice : FF UPJŠ, 1990. 236 s.
8. BETÁKOVÁ, V., JACKO, J., ZELINKOVÁ, K.: Teória vyučovania slovenského jazyka. Bratislava : SPN, 1984.
9. BETÁKOVÁ, V. – TARCALOVÁ, Ž.: Didaktika materinského jazyka. Bratislava : SPN, 1981.
10. LIGOŠ, Milan: Motivačné a duchovné rozmery vyučovania slovenského jazyka. Ružomberok : Katolícka univerzita, 2003.
11. SKALKOVÁ, J.: Obecná didaktika. Praha : Grada Publishing, 2007.
12. MIHÁLIK, L.: Analýza vyučovacej hodiny. Bratislava : SPN, 1988.
Slovenčinár (odborný časopis), http://www.saus.yw.sk/casopis.html
Jazyk a literatúra (odborný časopis), http://www.statpedu.sk/sk/JAZYK-A-LITERATURA-CASOPIS.alej
Slovenský jazyk a literatúra v škole : časopis pre otázky jazyka a literatúry
NOTES (odborný časopis)
Pedagogické rozhľady : odborno-metodický časopis

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K):104h
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 16 h
príprava na záverečnú ústnu skúšku: 30 h

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 301

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 50.83 | 31.23 | 12.96 | 4.65 | 0.33 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

| |
|---|
| **Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD. |

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-gpl-01 | **Názov predmetu:** Genéza populárnej literatúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Hodnotenie seminára tvorí seminárna práca, esej, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
esej (0 – 40 bodov)
diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov)
seminárna práca (skupinová) (0 – 30 bodov)
spolu (0 – 100 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
• vie vysvetliť pojmy základnej terminológie.
• vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika.
• vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knižiek ľudového čítania, poetika knižiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúre v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Analýzy a interpretácie reprezentatívnej vzorky knižiek ľudového čítania. Vypracovania zadaných úloh (esej). Prezentácie esejí, rozprava na predmetnú tému.

**Odporúčaná literatúra:**
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i príkladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i príkladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčíňal. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1985. Doktor Faust. Bratislava : Tatran, 1985. 104 s.
Historický slovník slovenského jazyka I. – V. Bratislava, 1991 – 2000.
HRABÁK, Josef. 1986. Napínavá četba pod lupou. Praha, 1986.
HRABÁK, Josef. 1989. Od laciného optimizmu k hororu. Praha, 1989.
LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.
LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.
KUBEALAKOVÁ, Martina. 2011. Literatúra z okraja. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011.
MINÁRIK, Jozef. 1973. Anonymná próza v zborníkoch v 18. – 19. storočí. In: Slovenský národopis, č. 21, 1973, roč. 4. s. 535 – 550.
SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovateľ, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X
HURTAJOVÁ, Zuzana – štúdie a vedecké (odborné) články
KUBEALAKOVÁ, Martina – štúdie a vedecké (odborné) články

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
príprava eseje: 40
práca s odbornou literatúrou: 34
príprava seminárnej práce: 40
iné:

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Martina Kubealaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-gvs-01 | **Názov predmetu:** Gramatika v škole |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Na základe priebežného hodnotenia
a) priebežné hodnotenie:
odborné diskusie, individuálna tvorivá práca, semestrálna práca/písomná štúdia, projekt prípravy na vyučovaciu hodinu z gramatiky na ZŠ/SŠ
b) záverečné hodnotenie
na základe priebežného hodnotenia

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. získa hlbšie poznatky o gramatickej sústave slovenského jazyka,
2. používa teoretické vedomosti pri morfosyntaktickej analýze vety a textu a v komunikačnom procese,
3. je schopný využívať osvojené poznatky z morfológie a syntaxe pri produkovaní rôznych typov textu,
4. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky z morfológie a syntaxe na vybranom učive z jazykovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
5. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických jazykových cvičení v edukačnom procese,
6. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny jazyka na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

**Stručná osnova predmetu:**
Gramatika slovenského jazyka v pedagogických dokumentoch a materiáloch nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Gramatika v škole a v kontexte s pravopisom, algoritmus písania i/y. Morfologické kategórie a morfologický rozbor v škole. Teória sémantickej a komunikačnej pragmatickej syntaxe. Syntaktická kompetencia ako prostriedok rozvíjania textovej kompetencie. Vyučovanie morfológie a syntaxe na druhom stupni ZŠ a na strednej škole. Komplexná morfosyntaktická analýza vety – vetný rozbor v školskej praxi. Jazykové cvičenia v slovenskom jazyku. Všestranný jazykový rozbor. Online a iné elektronické zdroje a školská prax.

**Odporúčaná literatúra:**

JACKO, Jozef: Slovenská morfológia v škole. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. 231 s.
KAČALA, Ján: Súčasný spisovný jazyk. Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2021. 142 s.
GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Aké i/y sa píše? Bratislava: Fragment, 2009. 84 s.
OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Kde sa píšu veľké písmená? Bratislava: Fragment, 2011. 80 s.
OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Slovenský jazyk. Ed. Krok za krokom k maturite. Bratislava: Fragment, 2007. 192 s.
SOKOLOVÁ, Miloslava: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. 338 s. Dostupné na internete: http://www.juls.savba.sk/ediela/novy_deklinacny_system/
FINDRA, Ján: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica: UMB, 2004.
KAČALA, Ján: Fenomén zložitosti v jazyku, osobitne v syntaxi. Martin: Vydavateľstvo MS, 2019. 224 s.
KAČALA, Ján: Polopredikatívne konštrukcie v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2017. 192 s.
KAČALA, Ján: Teória vedného člena. Martin: Vydavateľstvo S, 2015. 176 s.
KAČALA, Ján: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2013. 220 s.
MOŠKO. Gustáv: Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka, 2006.
BETÁKOVÁ, Valéria: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava: SPN, 1976.
Syntax vo vyučovaní III. Zost. et. al. Vaňko, J. Nitra: UKF, 2005.
PALENČÁROVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2003.
LIPTÁKOVÁ, Ľudmila: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Prešovská univerzita, 2011.
LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.
LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania II. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.
LOMENČÍK, Július: Jazyk a literatúra v edukácii. Diachrónno-synchrónny pohľad. Banská Bystrica: Belianum. Vydavateľstvo UMB v Banskej Bystrici, 2019.
Slovenský jazyk: Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.
Slovenský jazyk a literatúra v škole: časopis pre otázky jazyka a literatúry.
Slovenčinár: časopis Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny.
Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf
https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/slovensky_jazyk_a_literatura_isced3.pdf

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
samoštúdium: 34 h
príprava na hodnotenie praktických zručností: 35 h
príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-iej-01 | **Názov predmetu:** Inovácie vo vyučovaní jazykov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia seminárnej práce (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomná skúška – záverečný test (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 32 bodov a za písomný test menej ako 33 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent pozná sústavu metód tzv. tradičného vyučovania, ako aj inovatívne metódy vo vzťahu k vyučovaniu jazykov (materinského aj cudzieho), dokáže ich porovnať a pomenovať výhody aj nevýhody oboch prístupov. Pozná špecifiká jednotlivých metód a vie posúdiť ich vhodnosť vo vzťahu k cieľom a obsahu jazykového vzdelávania. Vie aplikovať inovatívny prístup a použiť ho na konkrétny učebný obsah.

**Stručná osnova predmetu:**
Moderné a inovatívne metódy vo vyučovaní jazykov. Kooperatívne metódy, aktivizačné metódy, kognitívne metódy, komunikačné metódy, kompozičné metódy. Online vyučovanie a e-learning, blended learning. Online technológie vo vzdelávaní: blog, e-booky, e-portfóliá, online interaktívna tabuľa (Miro a pod.), aplikácie vo vzdelávaní, podcast, screencast, videostreaming, webinár, wikipédia. Didaktika e-learningu. Vytváranie multimediálneho vzdelávacieho obsahu.

**Odporúčaná literatúra:**
ČAPEK, Robert: Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnotících metod. Praha : Grada Publishing, 2015.
ČAPEK, Robert: Líný učitel – Jak učit dobře a efektivně. Praha : Raabe CZ, 2018.
ČAPEK, Robert: Líný učitel – Cesta pedagogického hrdiny. Praha : Raabe CZ, 2019.
ČAPEK, Robert: Líný učitel – Kompas moderního učitele. Praha : Raabe CZ, 2020.
CHODĚRA, Radomír: Didaktika cizích jazyků. Úvod do vědního oboru. Praha : Academia, 2013.

HLADÍK, Petr: Tipy a triky pro výuku cizích jazyků. Inspirace pro všechny jazykáře. Praha : Grada Publishing, 2021.
JANÍKOVÁ, Věra: Výuka cizích jazyků. Praha : Grada Publishing, 2011.
KASÍKOVÁ, Hana: Kooperativní učení, kooperativní škola. Praha : Portál, 1997.
KUPKA, Ivan: Jak úspěšně studovat cizí jazyky. Praha : Grada Publishing, 2012.
MAŇÁK, Josef – ŠVEC, Vlastimil: Výukové metody. Brno : Paido, 2003.
PETLÁK, Erich: Inovácie v edukácii. Bratislava : Wolters Kluwer, 2020.
SIEGLOVÁ, Dagmar: Konec školní nudy. Didaktické metody pro 21. století. Praha : Grada, 2019.
SIEGLOVÁ, Dagmar: Cesta k cizím jazykům. 100 + 10 metod, strategií a rad pro učitele a samostudium. Praha : Grada, 2020.
SITNÁ, Dagmar: Metody aktivního vyučování. Spolupráce žáků ve skupinách. Praha : Portál, 2013.
ZOUNEK, Jiří: E-learning. Učení (se) s digitálními technologiemi. Praha : Wolters Kluwer, 2016.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
Samoštúdium: 34 h
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20 h,
vypracovanie seminárnej práce, príprava prezentácie: 30 h,
príprava na záverečný test: 40 h.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Anna Gálisová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-jar-01 | **Názov predmetu:** Jazyk a rod |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia 1: 0 – 20 bodov, prezentácia 2: 0 – 20 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná a ústna prezentácia projektu: 0 – 60 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný opísať vzťah rodu ako sociálnej kategórie a jazyka, rodové stereotypy a vie nájsť ich prejavy v komunikácii;
2. vie sa orientovať v odbornej literatúre z okruhu danej témy a dokáže v nej určiť minimálne dve oblasti prístupu k faktom;
3. aplikuje výsledky teoretických prác pri realizácii vlastného výskumného projektu.

**Stručná osnova predmetu:**
Rod ako morfologická kategória; rod ako sociálna kategória; rod v sociolingvistike; vzťah jazyka a rodu; stav skúmania danej problematiky v Česku a na Slovensku; aktuálne výskumy v zahraničí; rodové špecifiká komunikácie.

**Odporúčaná literatúra:**
1. ČMEJRKOVÁ, S: 1995. Žena v jazyce. In: Slovo a slovesnost, 56, 1995, s. 43-55.
2. ECKERT, P. 2013. Language and gender. Cambridge : Cambridge University Press, 2013.
3. RENZETTI, C. M. 2005. Ženy, muži, společnost. Praha : Karolinum, 2005.
4. URBANCOVÁ, L. 2010. Rodovo citlivá slovenčina – súčasný stav, možnosti jej tvorby a využitia. In: Odkazy a výzvy modernej jazykovej komunikácie. Banská Bystrica : UMB, 2010.
5. VALDROVÁ, J. 2000/2001. Jazyk jako nástroj demokratizace společnosti. Lingvistika odhaluje genderové asymetrie. In: Aspekt. Patriarchát. 2/2000 – 1/2001, s. 98-100.
6. VODÁKOVÁ, A. 2003. Rod ženský. Praha : SLON, 2003.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

150 h, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 h,
samoštúdium a príprava prezentácií: 60 h,
príprava projektu: 64 h.

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Lujza Urbancová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-jzh-01 | **Názov predmetu:** Jazykové hry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: pravidelné praktické cvičenia (0 – 10 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov)
b) záverečné hodnotenie: projekt originálnej (pôvodnej) hry, resp. hrových cvičení a prezentácia (0 – 80 bodov)
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 52 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. pozná základné pojmy v problematike jazykových hier,
2. chápe pravidlá zostavenia hry, resp. hrovej aktivity, pri dodržaní didaktických zásad,
3. vie účelne aplikovať jazykové hry v edukačnom procese jazykového vyučovania v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
4. posúdi možnosti rozvíjania jazykovej kompetencie prostredníctvom hry ako zážitkovej formy výučby v edukačnom procese,
5. vytvorí projekt originálnych (pôvodných) hier, resp. hrových cvičení a prezentuje ich.

**Stručná osnova predmetu:**
Dejiny hry. Teória hry. Seriózne hry a gamifikácia. Hra a hrové cvičenia. Klasifikácie hier. Jazykové hry vo vyučovaní cudzích jazykov (vrátane slovenčiny ako cudzieho jazyka). Jazykové hry vo vyučovaní slovenského jazyka na nižšom a vyššom stupni sekundárneho vzdelávania. Didaktické zásady prípravy a aplikácie serióznej jazykovej hry vo výchovno-vzdelávacom procese. Hra a kooperatívne učenie. Fonetické a fonematické hry. Hry zamerané na recepciu, produkciu, interakciu a mediáciu. Hry s gramatickým javom. Hry na rozvoj slovnej zásoby. Naratívne hry. Dramatizácia príbehu. Využitie spoločenskej hry v jazykovom vzdelávaní.

**Odporúčaná literatúra:**

BEERMANN, Susane – SCHUBACH, Monika – TORNOW, Ortrud E.: Hry na semináře a workshopy. 124 kreativních her. Praha : Grada Publishing, 2015.
BUTNER, Amy: 100 aktivit, her a učebních strategií ve výuce cizích jazyků. Praktické návody, jak zpříjemnit výuku studentům i sobě. Brno: Edika, 2013.
GÁLISOVÁ, Anna – BARIAKOVÁ, Zuzana – VANČÍKOVÁ, Katarína: Jazykové a literárne hry pre 1. a 2. stupeň základnej školy. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2013.
GÁLISOVÁ, Anna: Cvičenia pre žiakov s neslovenským materinským jazykom. Metodický sprievodca. Banská Bystrica : PF UMB, 2006.
HLADÍK, Petr: 111 her pro atraktivní výuku angličtiny. Praha : Grada Publishing, 2013.
HLADÍK, Petr: 111 nových her pro atraktivní výuku jazyků. Praha : Grada Publishing, 2016.
HOUSER, Pavel: Hry se slovy a jazykem. Praha : Portál, 2002.
KESSELOVÁ, Jana: Rozviazané jazýčky. Prešov : Náuka, 1999.
KLEIN, Zamyat M.: 100 kreativních metod a her na semináře a workshopy. Praha : Grada Publishing, 2012.
KLUSÁK, Miroslav – KUČERA, Miloš: Dětské hry – Games. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 2010.
PALENČÁROVÁ, Jana – BAJZÍKOVÁ, Vladimíra: Rozcvičme si jazýčky. Bratislava : Združenie
Orava, 2006.
PIŠLOVÁ, Simona: Jazykové hry. Praha : FORTUNA, 2011.
SEVILLE, Adrian: Historie deskových her. Brno : CPress, 2020.
SCHNEIDEROVÁ, Eva: Jazykové hry a hříčky. Praha : Portál, 2010.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
Samoštúdium: 44 h
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 30 h,
vypracovanie seminárnej práce, príprava prezentácie: 50 h.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Anna Gálisová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ksm-01 | **Názov predmetu:** Komunikácia s médiami |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne absorbovať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálneho prostredia,
2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach,
3. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke,
4. dokáže posúdiť odborné a spoločenské osobitosti porovnávacieho prístupu k štúdiu médií a mediálnej komunikácie.

**Stručná osnova predmetu:**
Inštitucionálny profil médií
Vzťahy spoločnosť – médiá
Vzťahy médiá – spoločnosť
Štruktúra médií
Vlastníctvo médií
„Nadnárodnosť/nadštátnosť“ médií
Komunikátor – záujmy – publikum (komunikačno-právny exkurz)
Redakcia a jej všeobecné črty
Imidž – public relations – goodwill
Finalizácia predmetu – kolokvium

**Odporúčaná literatúra:**
a) základná:

BUČEK, J.: Moderátor – hlavná alebo vedľajšia postava mediálneho produktu. Bratislava : UK, 2012.
HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
IŁOWIECKI, M. – ZASĘPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a společnost. Praha : Portál, 2003.
KŘEČEK, J.: Politická komunikace. Od Res publica do public relations. Praha : Grada Publishing, 2013.
McCOMBS, M.: Agenda Setting. Praha : Portál, 2009.
RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronických médií. Prešov : PU, 2010.
RUβ-MOHL, S. – BAKIČOVÁ, H.: Žurnalistika. Praha : Grada Publishing, 2005.
RŮŽIČKA, V.: Politika a média v konzumní společnosti. Praha : Grada, 2011.
TUŠER, A. Ako sa robia noviny. Bratislava : Sofa, 1999.
VAŠÍČKOVÁ, D.: Práca redaktora v televíznom prostredí. Bratislava : UK, 2002.
VOJTEK, J.: Úvod do organizácie redakčnej práce a redigovania. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2000.
b) odporúčaná:
BYSTRICKÝ, V. – ROGUĽOVÁ, J.: Storočie propagandy. Bratislava : AEP, 2005.
FTOREK, J.: Manipulace a propaganda na pozadí současné informační války. Praha : Grada Publishing, 2017.
GOLDBERG, B.: Jak novináři manipulují. Praha : Juraj Lajda – Ideál, 2009.
GREIFFENSTERN/ová, S.: The Influence of Computers, The Internet and Computer-Mediated Communication on Everyday English. Berlin : Logos, 2010.
HVÍŽĎALA, K.: Mardata – Vzpoury v žurnalistice. Praha : Portál, 2011.
JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
JIRÁK, J. – ŘÍCHOVÁ, B.: Politická komunikace a média. Praha : Karolinum, 2000.
KOPECKÝ, L.: Public relations. Dějiny – teorie – praxe. Praha : Grada Publishing, 2013.
LAPČÍK, M.: Televizní zpravodajství jako paradox. Jak (ne)rozumět zpravodajství I. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012.
OSVALDOVÁ, B. – KOPÁČ R. (eds.): Co je bulvár, co je bulvarizace. Praha : Univerzita Karlova, 2016.
PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
POSPÍŠIL, J.: Jak na média. Praha : Computer Média, 2011.
SEDLÁKOVÁ, R.: Výzkum médií. Nejužívanější metody a techniky. Praha : Grada Publishing, 2014.
STADTRUCKER, I.: Teória masmediálnej (dis)komunikácie. Bratislava : SSS, 2007.
ŠKOLKAY, A.: Médiá a globalizácia. Bratislava : Škola komunikácie a médií, 2009.
TUŠER, A. – FOLLRICHOVÁ, M: Teória a prax novinárskych žánrov I. Bratislava, 1998.
ZASĘPA, T. – IZRAEL, P.: Televízia u nás doma. Ružomberok : Verbum, vydavateľstvo KU, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning: 20
prípadové štúdie: 30

príprava na záverečné hodnotenie: 24

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-lkm-60 | **Názov predmetu:** Literatúra a kultúra pre deti a mládež |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent vypracuje esej v rozsahu 4 strán a seminárnu prácu v rozsahu 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. V každej časti hodnotenia však musí študent dosiahnuť minimálne 65 %.

**a) priebežné hodnotenie:**
esej (0 – 10 bodov)
seminárna práca (0 – 40 bodov)
spolu 0 – 50 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
písomná skúška (0 – 50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný efektívne absorbovať a vyhodnocovať metodologické osobitosti prístupu k štúdiu a poznávaniu literatúry pre deti a mládež,
2. dokáže argumentačne zdôvodňovať a teoreticky produktívne zvažovať možnosti literárnovedného myslenia pre zovšeobecňujúce odborné uvažovanie,
3. je schopný osvojiť si špecializované pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracovať problematiku vybraných problémov literatúry pre deti a mládež a médií,
4. aplikuje teoretické vedomosti so zámerom efektívne vykonávať analýzy textov rozmanitej proveniencie a uvádzať ich do širších vzťahových súvislostí.

**Stručná osnova predmetu:**
Z teórie literatúry pre deti a mládež. Detský aspekt. Žánre literatúry pre deti a mládež. Kapitoly z dejín slovenskej literatúry pre deti a mládež. Dobové názory, moderná slovenská literatúra. Vývinové a žánrové premeny v období medzi dvoma vojnami. Próza so sociálnym motívom. Autorská rozprávka. Umelecko-náučná literatúra. Povesť a historická próza. Rustikálno-folklórny model poézie. Dobrodružná literatúra. Literatúra po r. 1945. Problematika periodizácie. Urbánno-

civilistický model poézie. Moderná rozprávka. Spoločenská próza. Próza s referenčným hrdinom. Návraty do ľudovej slovesnosti, adaptácie a transformácie textov. Literatúra faktu. Dobrodružná próza. Sci-fi. Interpretácia textov dominantných autorov a autoriek.

**Odporúčaná literatúra:**

1. JURČO, M.: Dotyky a prieniky nad textami diel literatúry pre deti a mládež. Banská Bystrica : Rektorát UMB a FHV UMB v spolupráci s vydavateľstvom SKALNÁ RUŽA, 1997.
2. KLÁTIK, Z.: Slovo, kľúč k detstvu. Bratislava : Mladé letá, 1975.
3. KOPÁL, J.: Próza a poézia pre mládež. Teória/poetológia. Nitra : Enigma, 1997.
4. NOGE, J.: Literatúra v literatúre. Bratislava : Mladé letá, 1988.
5. POLIAK, J.: Rozhovory o literatúre pre mládež. Bratislava : Mladé letá, 1978.
6. SLIACKY, O. – STANISLAVOVÁ, Z.: Kontúry slovenskej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1945 – 2002. Prešov, 2003.
7. STANISLAVOVÁ, Z.: Kontexty modernej slovenskej literatúry pre deti a mládež. Prešov : Náuka, 1998.
8. URBANOVÁ, S.: Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století. Olomouc : Votobia, 2004.
9. ZAJAC, P.: Tvorivosť literatúry. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990.
10. BARIAKOVÁ, Z.: Podoby outsiderstva v literatúre pre deti a mládež. Ostrava : PF OU, 2012.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 h., z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 52 hod.
lektúra primárnych literárnych textov: 30 hod.
analýza odborných textov: 13 hod.
esej: 5 hod.
seminárna práca: 20 hod.
Lektúra primárnych literárnych textov, analýza odborných textov a seminárna práca sú súčasťou prípravy na záverečné hodnotenie.

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 263

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.94 | 16.35 | 32.7 | 31.18 | 11.79 | 1.9 | 1.14 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-lsp-01 | **Názov predmetu:** Literatúra v školskej praxi |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Projekt má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
príprava projektu (0 – 50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný efektívne absorbovať a vyhodnocovať metodické osobitosti práce na hodinách literárnej výchovy,
2. je schopný interpretovať rôzne druhy textov a pripraviť ich do didaktickej literárnej komunikácie rôznych úrovní,
3. je schopný osvojiť si špecializované pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracovať problematiku vybraných problémov súčasnej didaktiky a jej priemetov do školského prostredia,
4. hodnotí metodiku vyučovania literatúry v rôznych systémoch, modely vyučovania literatúry, prípravu a prácu učiteľa/učiteľky,
5. vytvorí didaktický materiál s potenciálom zaradenia do školskej praxe.

**Stručná osnova predmetu:**
Literárna a didaktická literárna komunikácia. Špecifickosť literárneho vzdelávania, esteticko-výchovný proces, umelecký text a jeho interpretácia. Metodické systémy literárneho vyučovania a modely literárneho vyučovania. Pozícia literárneho vzdelávania v súčasnej škole – od koncepcie po problémy vyučovania. Čítanie, čitateľ, čitateľská a literárna kompetencia. Analyticko-interpretačný systém v škole, fázy esteticko-výchovného procesu. Metodika práce s rôznymi druhmi a typmi textov. Motivácia, interpretácia, esteticko-výchovné činnosti. Variabilnosť metodickej prípravy. Netradičné formy a metódy literárneho vyučovania. Zážitkové metódy v praxi.

**Odporúčaná literatúra:**

1. GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii (na 2. stupni základnej školy). Prešov : Pedagogická fakulta UPJŠ, 1995.
2. HOUŠKA, T.: Škola hrou. Praha : Tomáš Houška, 1991.
3. LIESSMANN, K. P.: Teorie nevzdělanosti : omyly společnosti vědění. Praha : Academia, 2010.
4. OBERT, V.: Kapitoly z didaktiky literatúry (Seminárium). Nitra : Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa, 1992.
5. VALA, J. – FIC, I.: Poezie a mladí čtenáři. Výzkum recepce konkrétních básní. Olomouc : Hanex, 2012.
6. BEAN, R.: Jak rozvíjet tvořivost dítěte. Praha : Portál, 1995.
7. CHALOUPKA, O.: Škola a počátky dětského čtenářství. Praha : Victoria Publishing, a. s., 1995.
8. KARNSOVÁ, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha : Portál, 1995.
9. BARIAKOVÁ, Z. – GÁLISOVÁ, A. – VANČÍKOVÁ, K.: Jazykové a literárne hry pre 1. a 2. stupeň základnej školy. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h., z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra učebných textov z praxe: 29 hod.
analýza odborných textov: 30 hod.
prezentácia: 30 hod.
príprava projektu: 35 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-MRK-402 | **Názov predmetu:** Mediácia a riešenie interpersonálnych konfliktov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Dosahované výsledky vzdelávania v rámci disciplíny budú hodnotené na základe práce na seminári (PH) a záverečnej skúšky. Na seminári môže študent získať maximálne 20 bodov za nasledovné úlohy: seminárna práca reflexívneho typu, simulované mediačné stretnutie, pričom vyučujúci predmetu môže modifikovať tieto úlohy. Konkretizácia úloh a počtu bodov je vždy aktualizovaná v sylabách predmetu. Aby bolo možné body zo seminárov započítať do celkového hodnotenia predmetu je ďalej nutné, aby študent splnil minimálnu požiadavku na výsledok (13 bodov = 65%) a neabsentoval na seminároch viac ako 2krát.
Za záverečnú skúšku vo forme písomnej práce môže študent získať maximálne 20 bodov. Aby bolo možné body zo skúšky započítať do celkového hodnotenia disciplíny, je nutné, aby študent splnil minimálnu požiadavku na výsledok zo záverečnej skúšky (13 bodov = 65%). Dosiahnutý počet bodov zo seminárov a zo skúšky sa spočítava a tvorí nasledovné celkové hodnotenie predmetu: na hodnotenie A je potrebné získať najmenej 38 bodov ( 94%), na hodnotenie B je potrebné získať najmenej 35 bodov ( 87%), na hodnotenie C je potrebné získať najmenej 32 bodov ( 80%), na hodnotenie D je potrebné získať najmenej 29 bodov ( 73%), na hodnotenie E je potrebné získať najmenej 26 bodov (65%).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent vie definovať základné pojmy z oblasti interpersonálnych konfliktov a mediácie
2. Študent je schopný analyzovať konfliktné situácie a ich vhodnosť na mediáciu.
3. Študent vie aplikovať naučenú teóriu v konkrétnej modelovej situácii mediačného stretnutia.

**Stručná osnova predmetu:**
1. História a súčasnosť mediácie.
2. Mediácia v SR a v EÚ – legislatívne usmernenia.
3. Definícia pojmu mediácia a teoretické východiská mediácie.
4. Oblasti mediácie.
5. Princípy mediácie.
6. Mediačný proces - fázy mediačného procesu.
7. Mediačný proces – formy a techniky mediácie.
8. Mediátor – osobnostné predpoklady.
9. Mediátor – kvalifikácia a kompetencie.

10. Teoretické východiská interpersonálnych konfliktov.
11. Spôsoby a stratégie riešenia interpersonálnych konfliktov.
12. Konflikty a komunikácia – verbálne, neverbálne a paralingvistické prejavy v konfliktných situáciách.
13. Asertívna komunikácia. Záverečné zhrnutie preberaných tém.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Bednařík, A. (2001). Riešenie konfliktov. CPRK.
2. Kariková, S., & Maľa, P. (2014). Mediácia v andragogicko-psychologickom kontexte. PF UMB.
3. Křivohlavý, J. (2008). Konflikty medzi lidmi. Portál.
4. Kusá, D. (2018). Riešenie konfiktov. Od tradičných ku konfliktom identity. BISLA.
5. Plamínek, J. (2012). Konflikty a vyjednávaní. Grada.
6. Plamínek, J. (2013). Mediace (Nejúčinnejší lék na konflikty). Grada.

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabe predmetu.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

90 hodín, z toho: prednášky: 13 hodín, cvičenia: 13 hodín, spracovanie analýzy konfliktu: 15 hodín, príprava simulovaného mediačného procesu a jeho záverečnej štruktúrovanej prezentácie: 20 hodín, samoštúdium: 29 hodín.

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD., Mgr. Zuzana Heinzová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 03.02.2022

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mfi-01 | **Názov predmetu:** Mená firiem a inštitúcií |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená firiem a inštitúcií v konkrétnej oblasti spoločnosti, napr. Mená firiem v Nitre alebo Mená inštitúcií v Banskej Bystrici (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky.
2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá).
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov.
5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématoným pre výskum chrématoným a oným.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Abstraktné druhy chrématoným. Charakteristika abstraktných druhov chrématoným. Faleronymá. Inštitucionymá. Firmonymá. Literáronymá. Muzikonymá. Pinakonymá. Porejonymá (názvy vlakov, automobilov, lietadiel, lodi). Spôsoby tvorenia abstraktných chrématoným. Funkcie abstraktných chrématoným. Modelovanie abstraktných chrématoným. Uplatnenie abstraktných chrématoným v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.

**Odporúčaná literatúra:**
1.BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.

2. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
3. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. Folia onomastica Croatica, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
4. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7.MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Pogłódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: Studia Academica Slovaca. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: Slovenská reč, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: Chrematonymia jako fenomen współczesności. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ. P. Modelovanie a modely chrématoným. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ. P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica – Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / In: Folia Onomastica Croatica. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: Chrématonyma z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.

19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.:. Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270 – 277.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce:46 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mvjp-01 | **Názov predmetu:** Mená výrobkov a jedinečných predmetov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená výrobkov a jedinečných predmetov v konkrétnej spoločenskej oblasti, napr. Vlastné mená syrov alebo Vlastné mená diamantov a ostatných drahých kameňov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky.
2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá).
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov.
5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématoným pre výskum chrématoným a onymie.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Konkrétne druhy chrématoným. Charakteristika konkrétnych druhov chrématoným. Sérionymá (tyronymá, vlastné mená potravinárskych výrobkov, vlastné mená elektrotechnických výrobkov, vlastné mená nábytku, vlastné mená oblečenia, vlastné mená cigariet a tabakových výrobkov, parfémonymá, vlastné mená alkoholických a nealkoholických nápojov atď.). Unikonymá (diamantonymá, vlastné mená ostatných drahých kameňov, kampanonymá, vlastné mená klenotníckych výrobkov, konchonymá a ďalšie vlastné mená jedinečných výrobkov). Spôsoby tvorenia konkrétnych chrématoným. Funkcie konkrétnych chrématoným. Modelovanie konkrétnych chrématoným. Uplatnenie konkrétnych chrématoným v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.

**Odporúčaná literatúra:**

1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.
2. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
3. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
4. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. Folia onomastica Croatica, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7.MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Pogłódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: Studia Academica Slovaca. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: Slovenská reč, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: Chrematonymia jako fenomen współczesności. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ. P. Modelovanie a modely chrématoným. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ. P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica–Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela–Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV–Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skło dowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / Pavol Odaloš, Elena Vallová.
In Folia Onomastica Croatica. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: Chrématonyma z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6.

1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.
19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.:. Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270–277.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce:46 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

| | |
|---|---|
| **Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | |
| **Fakulta:** Filozofická fakulta | |
| **Kód predmetu:** 2d-msp-01 | **Názov predmetu:** Metodológia literárnej vedy a školská prax |

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
krátke interpretácie textov (4 x 2,5 =10 bodov)
seminárne práce (2 x 10 = 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomné preverenie vedomostí a kompetencií, preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý v rámci priebežného hodnotenia získa menej ako 10 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
b) záverečné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

**Výsledky vzdelávania:**
Študent sa zdokonalí v erudovanom a pragmatickom štúdiu vybraných literárnovedných textov ovplyvňujúcich podobu školského literárneho vzdelávania, dokáže identifikovať typické odborovo-didaktické dôsledky výberu konkrétnych metodologických platforiem spomedzi najvplyvnejších literárnovedných smerov, škôl a prúdov. Vie systémovo usporiadať protichodné metodologické a s nimi spojené odborovo-didaktické stanoviská podľa hľadísk umožňujúcich porovnanie. Vie kriticky posúdiť zvolené literárnovedné texty prostredníctvom vlastnej výberovej (učiteľsky a slovenčinársky ladenej) reflexie. Rozvinie schopnosť analyzovať a precizovať v konfrontácii s nimi aj svoje vlastné názory a profesionálne postupy, preverovať ich zdôvodnenia, sebakriticky posudzovať hodnotu vlastných argumentov i efektívnosť metód výučby. Naučí sa projektovať školské literárne vzdelávanie na báze viacerých metodologických stanovísk, dokáže výberovo sledovať aktuálny vývoj v literárnovednej metodológii. Dotvorí si vlastný odborný profil vo vzťahu k možnostiam a moderným postupom literárneho vzdelávania.

**Stručná osnova predmetu:**

Klasifikácia literárnovedných prístupov podľa P. V. Zimu a odborovo-didaktické dôsledky ich výberu: literárna veda medzi Heglom a Kantom
– marxizmus a ruský formalizmus
– M. Bachtin
– kritická teória frankfurtskej školy (T. Adorno)
– pražský štrukturalizmus
– recepčná estetika kostnickej školy, fenomenologická literárna veda
– semiotické prístupy (R. Barthés, U. Eco, A. Greimas)
– dekonštrukcia
– kritická a dialogická literárna veda P. V. Zimu
Zimov model literárnovedného myslenia a pluralita prístupov v slovenskej literárnej vede a odborovej didaktike.
Čítanie, komentovanie a rozbor vybraných relevantných vedeckých prác (T. Adorno, M. M. Bachtin, R. Barthes, A. Compagnon, J. Culler, J. Derrida, U. Eco, R. Ingarden, W. Iser, R. Jakobson, H. R. Jauss, J. Kristeva, J. Lacan, C. Lévi-Strauss, D. S. Lichačov, J. M. Lotman, G. Lukács, J. F. Lyotard, H. M. McLuhan, J. M. Meletinskij, V. J. Propp, P. Ricoeur, J. P. Sartre, T. Todorov, H. White, V. M. Žirmunskij a i.).

**Odporúčaná literatúra:**

1. ZIMA, P. V.: Literární estetika. Praha : Votobia , 1998.
2. MIKULÁŠ, R. a kol.: Podoby literárnej vedy. Teó¬rie – Metódy – Smery. Bratislava . VEDA, 2016.
3. ISER, W.: Jak se dělá teorie. Praha : Karolinum, 2009.
4. NÜNNING, A. (ed.): Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.
5. MACURA, V. – JEDLIČKOVÁ, A. et al.: Průvodce po světové literární teorii 20. století. Brno : Host, 2012.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 124

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-MVE-221 | **Názov predmetu:** Metodológia výskumu v edukácii |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie: Priebežný test v rozsahu špecifikovaných požiadaviek zameraný na zručnosti formulovať a kriticky posudzovať výskumné ciele, výskumné otázky a hypotézy: 50 bodov (minimálne 30 bodov)
Záverečné hodnotenie: Záverečný test: Test sumárny v rozsahu celej obsahovej osnovy predmetu: 50 bodov (minimálne 30 bodov). Výsledné hodnotenie je súčtom bodov získaných v oboch súčastiach hodnotenia. Celkové hodnotenie: Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý z niektorej časti získa menej ako 30 bodov a v súčte menej ako 65 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Priebežný test v rozsahu špecifikovaných požiadaviek zameraný na zručnosti formulovať a kriticky posudzovať výskumné ciele, výskumné otázky a hypotézy: 50 bodov (minimálne 30 bodov)
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečný test: Test sumárny v rozsahu celej obsahovej osnovy predmetu: 50 bodov (minimálne 30 bodov).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent/študentka úspešným absolvovaním predmetu:
2. Osvojí si, vie vysvetliť a použiť teoretické poznatky z metodológie edukačných vied pri tvorbe výskumu k diplomovej práci.
3. Je schopný zvoliť vhodné metódy kvantitatívnej a kvalitatívnej metodológie edukačných vied, pozná širšie východiská a zmysel kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu.
4. Rozumie základným cieľom vedeckého výskumu a je schopný adekvátne formulovať výskumný cieľ.
5. Dokáže posúdiť vhodnosť stratégií, procedúr a metód vo vzťahu k výskumnému problému, ako aj reálnu dosiahnuteľnosť výskumných cieľov.
6. Aplikuje teoretické poznatky a poznatky o výskumných metódach pri formulovaní výskumných edukačných problémov. Vie aplikovať výsledky publikovaných výskumov. Vie aplikovať základné spracovanie údajov a elementárnu štatistickú analýzu.

7. Dokáže analyzovať a hodnotiť zistené výsledky a tieto logicky, vecne a korektne interpretovať, ako aj primerane zovšeobecniť.
8. Pozná a rešpektuje etické princípy vedeckej práce.

**Stručná osnova predmetu:**

Stručná osnova predmetu:
1. Metodológia vied o výchove. Stratégie edukačného výskumu. Kvantitatívna a kvalitatívna metodológia. Plánovanie výskumu, etapy.
2. Proces kvantitatívneho výskumu. Proces kvalitatívneho výskumu. Evalvačný výskum. Akčný výskum.
3. Tvorba výskumného projektu. Objektivita, validita a reliabilita výskumu a výskumných postupov. Typy výskumných otázok a tvorba hypotéz.
4. Kvantitatívne výskumné procedúry/dizajny, metódy v edukačnom výskume. Meranie a škály v edukačnom výskume.
5. Metódy zberu dát v pedagogickom výskume. Metóda pozorovania. Metódy exploratívne, anketa a dotazník, interview. Sociometria. Experiment.
6. Kvalitatívne výskumné procedúry procedúra konštantnej komparácie, procedúra analytickej indukcie. Tvorba zakotvenej teórie. Kvalitatívne prístupy a metódy: case study, etnografický výskum, historický výskum.
7. Akčný výskum v triede/škole. Metódy získavania informácií a údajov: naratívne interview, metóda analýzy verbálnych výpovedí, obsahová analýza dokumentov, otvorené kódovanie, transkripcia, projektívne metódy. Metódy vyhodnocovania a interpretácie. Tvorba výskumného výstupu.
8. Formulácia výskumných otázok a hypotéz, typy premenných a ich operacionalizácia, relevancia stratégií, metód a nástrojov vo vzťahu k výskumným cieľom. Spôsoby výberu výskumnej vzorky, typy výskumných súborov.
9. Výber a tvorba výskumných nástrojov, možnosti a limity.
10. Psychologické výskumné metódy, ich možnosti a limity.
11. Základy spracovania a štatistickej analýzy údajov z kvantitatívnych výskumov.
12. Tvorba výskumného výstupu.
13. Etické princípy v edukačnom výskume. Etické zásady a ich rešpektovanie pri príprave, realizácii, spracovaní a prezentovaní výskumu

**Odporúčaná literatúra:**

1. Gavora, P. (2008). Úvod do pedagogického výskumu.
2. Gavora, P. a kol. (2010). Elektronická učebnica pedagogického výskumu. Univerzita Komenského. Dostupné na: http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/
3. Hendl. J. (2005). Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace. Portál.
4. Hendl, J. (2012). Přehled statistických metod. Portál.
5. Chráska , M. (2016). Metody pedagogického výzkumu. 2 aktualizované vydání. Grada.
6. Chráska , M., & Kočvarová, I. (2015). Kvantitativní metody sběru dát v pedagogických výzkumech. UTB.
7. Kasáčová, B. a kol. (2011). Profesiografia v slovensko-česko-poľskom výskume. Učiteľ preprimárneho a primárneho vzdelávania. PF UMB.
8. Kasáčová, B. (2017). Historical overview of educational research with special focus on the research into teachers. In Selected problems of teachers' functioning in Central and Eastern Europe : a Polish-Czech-Slovak. Faculty of Education, Ostrava University.
9. Skutil, M. a kol. (2011). Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství. Portál.

10. Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na UMB. Dostupné: https://www.pdf.umb.sk/studenti/studujem/smernice-sprievodca-studiom-a-ine-dokumenty/smernica-c-9-2021-o-zaverecnych-rigoroznych-a-habilitacnych-pracach-na-umb/
11. Švaříček, R., & Šeďová, K. (2007). Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Paido.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, samoštúdium: 44 hodín, príprava na testy: 20 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Bronislava Kasáčová, CSc., Ing. Mgr. Eva Virostková Nábělková, PhD., prof. PhDr. Miriam Niklová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 02.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mr-54 | **Názov predmetu:** Moderná rétorika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
1. pravidelne vyhodnocované aktivity na pracovných stretnutiach
2. samoprípravа a zvládnutie verejného vystúpenia na vybraný motív pred publikom

**a) priebežné hodnotenie:**
diskusné postoje k predstaveným prípadovým štúdiám (0 – 25 bodov)
návrhy na synchronizáciu súčastí rétorického prejavu (0 – 25 bodov)
**b) záverečné hodnotenie:**
prezentácia vybraného motívu na verejnom vystúpení s analýzou prejavu (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100.
Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. pozná účel a uvedomuje si význam verejnej komunikácie,
2. rozumie interdisciplinárnemu vymedzeniu, vzťahom a súvislostiam v rečníckej komunikácii,
3. je schopný identifikovať koncepčno-kompozičnú podstatu rečníckeho textu,
4. ovláda obsahovo-motivické osobitosti a výrazové možnosti rétorického komunikátu,
5. rešpektuje zásady prípravy a pravidlá úspešného rečníctva,
6. účelne aplikuje nadobudnuté schopnosti tak, aby jeho verejný prejav bol pútavý, pôsobivý, argumentačne presvedčivý, zrozumiteľný a kultivovaný.

**Stručná osnova predmetu:**
Profil a účel predmetu, literatúra a pramene. (Samo)obraz, téma. Komunikačné prostriedky rečníka – verbálna a neverbálna zložka. Verbálna zložka rétorickej komunikácie – neuralgické miesta. Presnosť a zrozumiteľnosť: téma a jej štruktúra. Žánre rečníckeho prejavu. Neverbálne súčasti rétorickej komunikácie – podstata a význam. Argumentovanie, chybné argumenty a dorozumievacie riziká. Detailná príprava verejného rečníckeho prejavu.

**Odporúčaná literatúra:**
a) základná
1. ARISTOTELES: Rétorika. Martin : Thetis, 2009.

2. BECK/ová, G.: Zakázaná rétorika. 30 manipulativních technik. Praha : Grada, 2007.
3. BRAUN, R.: Umění rétoriky. Lépe mluvit – více dokázat. Praha : Grada, 2009.
4. DAŇKOVÁ, M.: Prokoukněte komunikační styly druhých. Praha : Grada Publishing, 2018.
5. FEXEUS, H.: Nejlepší přesvědčovací techniky. Praha : Grada Publishing, 2017.
6. FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin : Osveta, 1989.
7. HIERHOLD, E.: Rétorika a prezentace. Praha : Grada, 2005.
8. JELÍNEK, M. – ŠVANDOVÁ, B.: Argumentace a umění komunikovat. Brno : MU, 1999.
9. KRÁĽ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Martin : Matica slovenská, 2005.
10. KRAUS, J. a kol.: Člověk mluvící. Voznice : Leda, 2011.
11. MISTRÍK, J.: Rétorika. 3. vyd. Bratislava : SPN, 1987.
12. MIKULÁŠTÍK, M.: Komunikační dovednosti v praxi. Praha : Grada, 2003.
13. PATRÁŠ, V.: Pohotové čítanie a myšlienkové spracovanie textu. Banská Bystrica : UMB, 2011.
14. QUINTILIANUS, M. F.: Základy rétoriky. Praha : Odeon, 1985.
15. SLANČOVÁ, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov : Náuka, 2001.
16. ŠKVARENINOVÁ, O.: Rečová komunikácia. 3., rozšír. vyd. Trnava : UCM, 2014.
17. ŠPAČKOVÁ, A.: Moderní rétorika na univerzitě. Praha : UK, 2017.
18. ŠTĚPANÍK, J.: Umění jednat s lidmi 2. Komunikace. Praha : Grada, 2005.
19. URBANOVÁ, M. a kol.: Rétorika pro právníky. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009.
20. VYBÍRAL, Z.: Psychologie komunikace. Praha : Portál, 2005.

b) sekundárna

1. ALLHOFF, D.-W. – ALLHOFF/ová, W.: Rhetorik & Kommunikation. München : Reinhardt, 2006.
2. BRUNO/vá, T. – ADAMCZYK, G.: Řeč těla. Praha : Grada, 2005.
3. BUČEK, J.: Rola moderátora v masmediálnom dialógu. Zlín : VeRBuM, 2012.
4. CARMINE, G.: Hovor ako TED. 9 tajomstiev verejnej prezentácie od najlepších rečníkov z TEDx konferencií. Bratislava : BizBooks, 2016.
5. CARNEGIE, D.: Prejavy na verejnosti – cesta k úspechu. Bratislava : Príroda, 2011.
6. EKMAN, P. – FRIESEN, W.: Emoce pod maskou. Praha : Biz Books, 2015.
7. FLUME, P.: Rétorika v praxi. Praha : Grada, 2008.
8. HERTZER/ová, K.: Rétorika v zaměstnání. Praha : Grada, 2005.
9. KLINCKOVÁ, J.: Verbálna komunikácia z pohľadu lingvist(i)ky. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela – Fakulta humanitných vied, 2008.
10. KOHOUT, J.: Rétorika. Umění mluvit a jednat s lidmi. Praha : Management Press, 1995.
11. KŘIVOHLAVÝ, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha : Svoboda, 1988.
12. LESŇÁK, R.: Umenie živého slova. Bratislava : Veda, 1980.
13. MARKOŠ, J.: Sila rozumu v bláznivej dobe. Bratislava : NPress, 2019.
14. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : Obchodně podnikatelská fakulta SU, 2009.
15. SLEZÁK, M.: Achillova pata a jiné patálie: dobrodružný výklad živých slov, rčení, úsloví a často používaných frází od A do Ž. Praha : Euromedia Group, 2019.
16. STEHLÍKOVÁ, M.: Tajomstvo reči tela. Bratislava : BodyTalks, 2018.
17. STANČEK, Ľ. – ŠURÁB, M.: Rétorika dnes. Ružomberok : Rektorát KU, 2006.
18. STOCKS, Ch.: Syndrom vyhoření a jak jej zvládnout. Praha : Grada, 2010.
19. TERMANN, S.: Umění přesvědčit a vyjednat. Praha : Grada, 2009.
20. TOMAN, J.: Ako správne hovoriť. Bratislava : Smena, 1981.
21. WEBSTER, R.: Čítanie z tváre. Rýchlo a ľahko. Bratislava : Ikar, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský, český

**Poznámky - časová záťaž študenta**

90 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning, prípadové štúdie: 10
príprava na záverečné hodnotenie: 24
príprava na verejné vystúpenie pred publikom: 10

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 01.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-fil-015 | **Názov predmetu:** Naratívna filozofia dejín |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra pripravia študenti prezentáciu na určenú tému seminára a po ukončení semestra odovzdajú esej. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za prezentáciu získa menej ako 15 bodov a za esej menej ako 25 bodov. Študent má právo na jeden termín záverečného testu a jeden pokus na opravu (korekciu obsahu) eseje.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86–80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
prezentácia 0-35 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
esej: 0- 65 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent si pamätá koncepcie v oblasti naratívnej filozofie dejín.
2. Študent je schopný interpretovať a priblížiť zvolené vývojové koncepcie.
3. Študent je schopný pomocou použitia kritickej analýzy identifikovať hlavné problémové aspekty koncepcií charakterizujúcich povahu naratívneho približovania dejín.
4. Študent vie zhodnotiť pomocou analýzy prednosti a nedostatky jednotlivých koncepcií.
5. Na základe analýzy jednotlivých koncepcií vie študent formulovať vlastný zdôvodnený postoj, ktorý bude vychádzať z kritického zhodnotenia nadobudnutých poznatkov.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Proces tvorby historickej narácie. 2. Naratívny konštruktivizmus a naratívny realizmus. 2. Problém naratívneho vysvetlenia v koncepcii W. Gallieho. 3. Louis Mink a osobitosť historického porozumenia. 4. Arthur Danto Analytická filozofia dejín a problém naratívnej vety. 5. R. Barthes a historický diskurz. 6. Paul Veyne a história ako pravdivé rozprávanie. 7. Historická narácia a čas v koncepcii Paula Ricoeura. 8. Fenomenologický prístup k historickej narácii Davida Carra. 9. Hayden White, jeho Metahistória a tropológia.10. Frank Ankersmit jeho Naratívna logika a holistický prístup k historickej narácii.11.Typológia historických narácii, historické vedomie v koncepcii Jörna Rüsena. 12. Problém času pri písaní o dejín. 13. Problém objektivity a statusu historických narácií

**Odporúčaná literatúra:**

1. BARTHES, R. Diskurz historie, Česká literatúra, roč. 54, 2007, č. 6., s. 815-827.
2. FAY, B.: Současný filosofie sociálnych věd . Praha :Slon, 2002.
3. LEDUC, J. Historici a čas. Bratislava : Kalligram, 2005.
4. KOŽIAK R.;ŠUCH, J, ZELEŇÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava: Chronos, 2009
5. RICOUER, P.: Čas a Vyprávění.I. a II.III Praha : OIKOYMENH, 2000, 2002,2007
6. RŰSEN, Jörn. 1993. Studies in Metahistory. Pretoria : Human Science Research Council
7. ŠUCH, J. Naratívny konštruktivizmus H.Whita a F. Ankersmsta Ostrava : Filozofická fakulta Ostravskej univerzity v Ostrave,
8. VEYNE, P.: Ako písať o dejinách. Bratislava : Chrónos, 1998.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 hod:., z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K) 26 hod.
Práca v knižnici (vyhľadávanie odborných textov na esej) 14 hod.
Spracovane a predstavenie prezentácie 40 hod.
Analýza odborného textu a vypracovanie eseje (5 strán ) 40 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.10.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mvl-01 | **Názov predmetu:** Netradičné metódy vyučovania literatúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
projektovanie 1. témy a prezentácia: 30 bodov
projektovanie 2. témy s prezentáciou: 30 bodov
príprava učebného materiálu: 20 bodov
príprava, organizácia a realizácia mimoškolského literárneho vzdelávania: 20 bodov
b) záverečné hodnotenie
Na základe priebežného hodnotenia.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent úspešným absolvovaním predmetu:
1. osvojí si a vie vysvetliť a použiť v samostatnom projektovaní témy učiva teoretické poznatky z literárnej vedy, didaktiky a ostatných edukačných vied,
2. je schopný zvoliť vhodné metódy pri didaktickom transfere literárneho učiva v netradičnom priestore a čase,
3. aplikuje teoretické poznatky v modelových situáciách skúmania literárnovedných, kultúrnych regionálnych a edukačných problémov;
4. dokáže posúdiť vhodnosť metodiky vo vzťahu k spracovanej téme literárneho učiva;
5. dokáže analyzovať a hodnotiť vyučovanie literatúry vo vzťahu k viacerým postupom, cieľom a disponuje primeranou zručnosťou interpretácie textu vo vzťahu k cieľovým kategóriám;
6. vytvorí modelové projekty s využitím netradičných metód.

**Stručná osnova predmetu:**
Tradícia literárneho vzdelávania na Slovensku. Netradičné metódy vo vyučovaní literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Tvorivá aplikácia metodiky na rôznych stupňoch a školách v rôznych ročníkoch. Didaktické hry. Interdisciplinarita v literárnom vzdelávaní. Mimoškolská literárna výchova. Knižnice, besedy, tvorivé literárne písanie, výtvarné dielne, tvorivá dramatika vo vyučovaní literatúry, príprava literárnej exkurzie na ZŠ a SŠ. Múzeálna literárna výchova, možnosti regionálnej literárnej výchovy. Literatúra v divadle, činohra, bábkové divadlo, divadlo pre deti a

mládež, literatúra v hudbe, literatúra a tanec. Medzipredmetové vzťahy v kontexte projektového vyučovania literatúry. Regionálna literatúra netradične (1. téma). Literatúra v projektoch (2. téma).

**Odporúčaná literatúra:**

1. MACHKOVÁ, E.: Metodika dramatickej výchovy.
2. OBERT, V. Komunikatívnosť v čitateľskej recepcii a interpretácii. Skriptum. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 1998. 151 s.
3. PRŠOVÁ, E.: Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica : FHV UMB, 2010.
4. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
5. SILBERMAN, M. 101 metód pro aktivní výcvik a vyučování. Praha: Portál, 1997.
6. TUREK, I. Inovácie v didaktike. Bratislava: Metodicko#pedagogické centrum, 2004.
7. Časopisecké a novinové pramene.
8. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
9. Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. Praha 1998.
10. Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. Praha 1996.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26
Samoštúdium: 50 hodín
Kombinované štúdium (S, K): 50 hodín
Tvorba prezentácií: 24 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

| | |
|---|---|
| **Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | |
| **Fakulta:** Filozofická fakulta | |
| **Kód predmetu:** 2d-tra-01 | **Názov predmetu:** Novšie transdisciplinárne literárnovedné prístupy a školská prax |

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
krátke interpretácie textov (4 x 2,5 =10 bodov)
seminárne práce (2 x 10 = 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomné preverenie vedomostí a kompetencií, preukázanie orientácie vo
vybraných tematických okruhoch.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý v rámci priebežného hodnotenia získa menej ako 10 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie
určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
b) záverečné hodnotenie:
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

**Výsledky vzdelávania:**
Študent sa zdokonalí v erudovanom a pragmatickom štúdiu vybraných novších literárnovedných a transdisciplinárnych textov ovplyvňujúcich podobu školského literárneho vzdelávania, dokáže identifikovať typické odborovo-didaktické dôsledky výberu konkrétnych metodologických platforiem spomedzi novších literárnovedných smerov, škôl a prúdov. Vie usporiadať protichodné metodologické a s nimi spojené odborovo-didaktické stanoviská podľa hľadísk umožňujúcich porovnanie. Vie kriticky posúdiť zvolené transdiciplinárne literárnovedné texty prostredníctvom vlastnej výberovej (učiteľsky a slovenčinársky ladenej) reflexie. Rozvinie schopnosť analyzovať a precizovať v konfrontácii s nimi aj svoje vlastné názory a profesionálne postupy, preverovať ich zdôvodnenia, sebakriticky posudzovať hodnotu vlastných argumentov i efektívnosť metód výučby. Naučí sa uvažovať o literárnom vzdelávaní s využitím viacerých prepojených odborových perspektív a viacerých uhlov pohľadu, naučí sa projektovať školské literárne vzdelávanie na báze

novších metodologických stanovísk, dokáže výberovo sledovať aktuálny vývoj v literárnovednej metodológii a v súvisiacich odboroch. Dotvorí si vlastný odborný profil vo vzťahu k možnostiam a moderným postupom literárneho vzdelávania.

**Stručná osnova predmetu:**

Novšie transdiciplinárne smery v metodológii literárnej vedy a v súvisiacich odboroch a ich aktuálny i potenciálny vplyv na školské literárne vzdelávanie:
- kognitívna literárna veda (M. Turner)
- empirická literárna veda a mediálna kultúrna veda (S. Schmidt)
- nový historizmus, kultúrne štúdiá, feminizmus
- biologizujúce (etológia a sociobiológia), psychologizujúce (psychoanalýza, C. G . Jung, evolučná psychológia) a sociologizujúce (P. Bourdieu) smery transdisciplinárneho prepájania vedných odborov s dopadom na školské podoby literárneho vzdelávania
- „digital humanities“
- literárne vzdelávanie a individuálne i kolektívne identity (F. Fukuyama, I. Krastev)
- zmysel školského literárneho vzdelávania a demokracia (M. C. Nussbaumová, R. Rorty, Z. Kusá)
- literárne vzdelávanie a transdisciplinárne výskumy empatie (S. Baron Cohen, F. de Waal, J. Rifkin)

**Odporúčaná literatúra:**

1. SCHMIDT, J. S.: Přesahování literatury. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2009.
2. MÜLLER, R. a kolektív: Za obrysy média. Literatura a medialita. Praha : Vydavateľstvo Karolinum, 2020.
3. Eds. MÜLLER, R. – ŠIDÁK, P.: Slovník novější literární teorie. Glosář pojmů. Praha : ACADEMIA, 2012.
4. BARKER, Ch.: Slovník kulturálních studií. Praha :Portál, 2006.
5. McROBBIE, A.: Aktuální témata kulturálních studií. Praha : Portál, 2006.
6. Hyperlexikón literárnovedných pojmov, Ústav svetovej literatúry SAV, dostupný na: http://hyperlexikon.sav.sk/

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26
samoštúdium: 124

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-PGS-401 | **Názov predmetu:** Pedagogická a školská psychológia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie: Študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu. Na seminári môže študent získať maximálne 40 bodov , a to za: vypracovanie a odprezentovanie seminárnej práce (max 33 bodov, min 20 bodov), aktívne zapájanie sa do diskusie počas prezentovania tém 5 bodov, 100 % účasť na seminároch 2 body. Písomná skúška: max 40 bodov (min. 26 bodov, 65%).
Záverečné hodnotenie je súčtom bodov zo seminárov a písomného testu ( max 80, min 52 bodov):
-na hodnotenie A je potrebné získať najmenej 75 bodov ( 94%), na hodnotenie B je potrebné získať najmenej 69 bodov (87 %), na hodnotenie C je potrebné získať najmenej 63 bodov (80 %), na hodnotenie D je potrebné získať najmenej 57 bodov ( 73%), na hodnotenie E je potrebné získať najmenej 52 bodov (65 %).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent ovláda teoretické východiská pedagogickej a školskej psychológie, vrátane interdisciplinárnych presahov do pedagogických a iných psychologických disciplín.
2. Študent disponuje teoretickými poznatkami a vedomosťami zo psychológie učenia/sa a vzdelávania a pozná aj ďalšie psychologické aspekty, ktoré súvisia s psychosociálnymi aspektami edukácie.
3. Študent dokáže identifikovať oblasti, ktoré sú v kompetencii školského psychológa.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Teoretické problémy pedagogickej psychológie a školskej psychológie; premeny a poslanie pedagogickej a školskej psychológie v meniacej sa spoločnosti (z aspektu NPVaV).
2. Súčasné trendy v edukácii v intenciách školskej reformy.
3. Psychologické špecifiká hlavných aktérov edukácie: osobnosť a činnosť učiteľa; osobnosť žiaka a psychologické aspekty vzťahu učiteľ – žiak.
4. Psychosociálna klíma školskej triedy a školy.
5. Učenie, druhy učenia, štýly učenia.
6. Podmienky a činitele učenia sa a vyučovania žiaka z pohľadu psychológie.
7. Výkonnosť žiakov vo vyučovacom procese.
8. Skúšanie a hodnotenie ako psychologický problém.

9. Psychologická analýza neprospievania žiakov.
10. Spolupráca školy a rodiny. Spolupráca medzi učiteľom a ďalšími odborníkmi (výchovný poradca, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg).
11. Oblasti činností školského psychológa .
12. Kompetencie školského psychológa. Intervencie pri riešení sociálno- patologických javov v edukačnom prostredí a iných relevantných problémov žiakov a učiteľov.
13. Zhrnutie a doplnenie tém.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Čáp, J., & Mareš, J. (2007). Psychologie pro učitele. Portál.
2. Kaliská, L.(2009). Koncepcia učebných štýlov so zameraním na teóriu D. A. Kolba. OZ Pedagóg, PF UMB.
3. Mareš, J. (2013). Pedagogická psychologie. Portál.
4. Oravcová, J.,& Kariková, S. (2011). Psychológia v edukácii. PF UMB.
5. Slavin, R. E. (2000). Educational Psychology. Allyn and Bacon.
6. Sternberg, R.J., & Williams, W.M. (2010). Educational psychology. Merrill.
7. Valihorová,M., & Lajčiaková, J. (2014). Školská psychológia a psychológ v škole. EDIS.
8. Vašašová, Z. (2012). Tvorivosť v kontexte so zvládaním záťaže u vysokoškolákov. PF UMB.
9. Časopis: Educational Psychology, An International Journal of Experimental Educational Psychology, ISSN 0144-3410 (Print), 1469-5820 (Online), Publication Frequency, 7 issues per year.
10. Časopis: Školský psychológ : https://journals.muni.cz/skolnipsycholog/issue/archive
Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabe predmetu.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, semináre: 13 hodín, samoštúdium: 51 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD., doc. PhDr. Zlata Vašašová, PhD., Mgr. Michaela Souček Vaňová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 03.02.2022

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-POZ-402 | **Názov predmetu:** Pozitívna psychológia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Záverečné hodnotenie:
Dosahovanie výsledkov vzdelávania v rámci disciplíny bude hodnotené na základe záverečného písomného testu. Konkretizácia úloh a počtu bodov je vždy aktualizovaná v sylabách predmetu. Dosiahnutý počet bodov za písomný test tvorí nasledovné celkové hodnotenie predmetu: na hodnotenie A je potrebné získať najmenej 38 bodov (94 %), na hodnotenie B je potrebné získať najmenej 35 bodov (87 %), na hodnotenie C je potrebné získať najmenej 32 bodov (80 %), na hodnotenie D je potrebné získať najmenej 29 bodov (73 %), na hodnotenie E je potrebné získať najmenej 26 bodov (65%).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent má osvojené poznatky viažuce sa na základné a špeciálne psychologické vedy.
2. Študent pozná a aplikuje poznatky pozitívnej psychológie v kontexte psychológie zdravia a iných humanitných vied.
3. Študent nadobudne kompetencie vyznačujúce sa, pozitívne na človeka orientovaným prístupom využiteľným v edukačnej praxi.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Základné pojmy pozitívnej psychológie – nádej, radosť, odpustenie, priateľstvo, láska.
2. Radosť vo vzťahu k zmysluplnosti života.
3. Odpustenie a odpúšťanie vo vzťahu k duševnej pohode.
4. Priateľstvo a láska ako motivačné činitele v konaní človeka.
5. Vplyv pozitívnej psychológie na psychológiu zdravia.
6. Znaky duševného zdravia, salutory a faktory ohrozujúce zdravie.
7. Stresory vo vzťahu k mentálnemu a fyzickému zdraviu, copingové stratégie.
8. Sociálna opora ako významný činiteľ vo vzťahu k zvládaniu záťažových situácií.
9. Vplyv únavy na výkonnosť človeka, správna organizácia práce a odpočinku.
10. Fyzická aktivita ako jeden zo spôsobov udržania, alebo znovuzískania zdravia.
11. Relaxačné postupy na základe práce s telom, otázky zdravého životného štýlu.
12. Autoregulácia emócií, frustračná tolerancia vo vzťahu k duševnému zdraviu.
13. Burnout syndróm v profesii psychológa a jeho prevencia.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Brown, F. (2016). Positive Psychology and Well-Being: Applications for Enhanced Living. Psychiatry Research, 245(Nov. 2016), 282-290, https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.08.050
2. Drotárová, E. & Drotárová, L. (2003). Relaxační metody. Epocha.
3. Křivohlavý, J. (2001). Psychologie zdraví. Portál.
4. Křivohlavý, J. (2013). Psychologie pocitu štěstí: současný stav poznání. Grada.
5. Pašková, L. (2009). Subjektívna pohoda vysokoškolských študentov. OZ Pedagóg, PF UMB.
6. Slezáčková, A. (2012). Průvodce pozitivní psychologií: Nové přístupy, aktuální poznatky, praktické aplikace. Grada

Literatúru aktualizuje vyučujúci v sylabe predmetu.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 hodín, z toho: kombinované štúdium: 26, samoštúdium: 40
Príprava na písomný test: 24

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Zuzana Heinzová, PhD., doc. PhDr. Zlata Vašašová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 03.02.2022

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ppn-61 | **Názov predmetu:** Prax priebežná/náčuvová SJ |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prax
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 2

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie pozostáva z účasti na náčuvoch (na pedagogickom pozorovaní) a tvorby záznamov podľa pokynov didaktikov.
Záverečné hodnotenie pozostáva z portfólia materiálov z pedagogickej praxe: písomne spracované záznamy obsahujúce napr. pedagogickú charakteristiku školy, triedy a pozorovaním získaná charakteristika vybraného žiaka so zameraním na jeho individuálne potreby, písomne spracované záznamy z didaktických náčuvov vyučovacích hodín – náčuvy u cvičného učiteľa, písomne spracované prípravy na priamu vyučovaciu činnosť, vrátane didaktickej analýzy učiva na voľne vybrané obsahy, vlastné hodnotenie pedagogickej praxe – správa z praxe vrátane návrhov a odporúčaní (min. 65 bodov, max. 100 bodov). Bodové hodnotenie za jednotlivé súčasti si stanovujú aprobačné predmety. Súčasťou portfólia môžu byť aj iné záznamy, ktoré určia didaktici AP. Spolu za celý predmet majú študenti možnosť získať 100 bodov.
Celkové záverečné hodnotenie vychádza zo súčtu súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100–94% (výborne), na hodnotenie B 93–87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86–80% (dobre), na hodnotenie D 79–73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72–65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent má praktické skúsenosti s vyučovaním AP.
2. Študent na základe pedagogických, psychologických a odborných predmetov vie analyzovať jednotlivé časti vyučovacej hodiny, vie posúdiť vhodnosť zvolených prostriedkov vzdelávania. Je schopný realizovať spolu s cvičným učiteľom didaktický rozbor vyučovacej hodiny.

**Stručná osnova predmetu:**
Počas náčuvov študentov na vyučovacích hodinách sa odporúča sledovať:
1. Pripravenosť triedy a prípravu žiakov na vyučovanie (čistota triedy, príchod vyučujúceho na vyučovanie, pripravenosť učebných pomôcok a technických prostriedkov a ich využitie vo vyučovacom čase a pod.).
2. Pripravenosť žiakov po zvonení, uvítanie učiteľa (správanie sa učiteľa a žiakov, spôsob kontroly prítomnosti na vyučovaní a pod.).

3. Kontrola domácich úloh (v ktorej etape vyučovacej hodiny a akým spôsobom bola realizovaná, náročnosť a rozsah domácej úlohy, frekvencia zadávania domácich úloh, uplatnené formy a metódy kontroly, orientácia domácich úloh na tvorivé myslenie žiakov, spôsob aplikácie teoretických poznatkov na praktické činnosti, slovné hodnotenie a klasifikácia žiackych výkonov a pod.).
4. Preverovanie žiackych vedomostí (spôsob, obsah a rozsah), aktivizácia sociéty triedy pri individuálnom skúšaní, orientácia vyučujúceho na tvorivé myslenie žiakov, spôsob aplikácie teoretických poznatkov na praktické činnosti, slovné hodnotenie a klasifikácia žiackych výkonov a pod.
5. Vytýčenie témy a cieľa vyučovacej hodiny (spôsob motivácie na aktívne osvojovanie nového učiva, uplatňovanie interdisciplinárnych a vnútropredmetových vzťahov a pod.).
6. Expozícia učiva (uplatnené formy a prostriedky práce, aktivita učiteľa a žiakov, zastúpenie formatívnej zložky vo vyučovaní, modernizácia obsahu, foriem a prostriedkov práce a pod.).
7. Fixácia nového učiva (organizácia upevňovania učiva, druhy fixačných metód, ich vzťah k expozičným metódam, orientácia pozornosti žiakov na možnosti praktickej aplikácie nových poznatkov na prax, formulácia a spôsob zadávania kontrolných otázok, využívanie technických prostriedkov na fixovanie učiva, spätná väzba v etape fixovania učiva a pod.)
8. Domáca úloha (spôsob jej zadávania, motivácia k domácim úlohám, úlohy individualizované, individuálne, párové, skupinové a pod.).
9. Osobnosť učiteľa (učiteľova komunikatívnosť, objektívnosť, náročnosť, rešpektovanie žiackych požiadaviek a osobnostných možností, gestikulácia a mimika, jeho upravenosť, pohyb učiteľa po triede, učiteľove reakcie na nepredvídané podnety z triedy, jeho temperament, hlasitosť reči a pod.).
10. Ďalej sa odporúča sledovať: pedagogická komunikácia, komunikačné štruktúry, obsah a transformácia učiva, navodzovanie činnosti žiakov, motivačné aspekty, zapájanie žiakov do činnosti, jasnosť a zrozumiteľnosť inštrukcií k úlohám, realizácia individualizovaného vyučovania, pohyb učiteľa po triede, zaraďovanie činností podporujúcich zodpovednosť, sociálny kontakt, zvyšovanie sebapoňatia, reflexívne činnosti, kontrola a hodnotenie.

**Odporúčaná literatúra:**


1. Podľa aprobácie ŠP.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Grada Publishing.
3. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete)
4. Kalhoust, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Portál.
5. Kožuchová, M., Obdržálek, Z., Porubská, E., & Kánik, R. (2000). Didaktika pre učiteľov základnej a strednej školy. VEDA.
6. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. Belianum.
7. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer.
8. Obdržálek, Z. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva základnej školy. UK v Bratislave.
9. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnický technologický inštitút.
10. Petlák, E. (2000). Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. IRIS.
11. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
12. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Portál.
13. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
14. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. MPC.
15. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století. Grada Publishing.
16. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Portál.
17. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Wolters Kluwer.
18. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Grada Publishing.
19. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
20. Odkazy na e-zdroje v LMS Moodle.

21. Palenčárová, J., Kesselová, J., Kupcová, J. (2003). Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. SPN – Mladé letá.
22. Frühaufová, E. (2015). Úvod do teórie vyučovania slovenského jazyka. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
23. Ligoš, M. (2009). Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. FF KU, Ružomberok.
24. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace webstránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
25. Bílik, R. (2009). Interpetácia umeleckého textu. Trnava.
26. Pršová, E. (2015). Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Belianum.
27. Pršová, E. (2010). Rozvoj literárnej kompetencie prostriedkami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica: FHV UMB.
28. Obert, V. (1998).Detská literatúra a čitateľský rozvoj. Bratislava: Litera.
29. Online učebnice: Knižnica Orbis Pictus - učebnice, pracovné listy - Zavretá škola - ako učiť doma (zavretaskola.sk); Všetky tituly Archives - Online knižnica Orbis Pictus Istropolitana

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský, cudzí jazyk (v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Pre kombinačné štúdium: 60 hodín, z toho: kombinované štúdium: 26 hodín, príprava portfólia: 20 hodín, konzultácie: 14 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 300

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 83.0 | 9.33 | 5.67 | 1.0 | 0.67 | 0.0 | 0.33 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 14.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ppv-62 | **Názov predmetu:** Prax priebežná/výstupová SJ 1 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prax
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 2

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie pozostáva z aktívnej účasti na priebežnej praxi a tvorby záznamov. Záverečné hodnotenie pozostáva z portfólia materiálov z pedagogickej praxe: písomne spracované záznamy z didaktických náčuvov vyučovacích hodín – náčuvy cvičného učiteľa/učiteľky, náčuvy svojich spolužiakov/spolužiačok. Súčasťou záverečného hodnotenia sú písomne spracované písomné prípravy na priamu vyučovaciu činnosť, vrátane didaktickej analýzy učiva, vlastné hodnotenie pedagogickej praxe/výstupovej (vrátane návrhov a odporúčaní), písomné hodnotenie jednotlivých odučených vyučovacích hodín cvičným učiteľom/učiteľkou (odporúčame hodnotiaci hárok, v ktorom sa cvičný učiteľ/učiteľka vyjadruje v štruktúrovaných položkách ku jednotlivým položkám (min. 65 bodov, max. 100 bodov). Bodové hodnotenie za jednotlivé súčasti si stanovujú aprobačné predmety. Súčasťou portfólia môžu byť aj iné záznamy, ktoré určia didaktici AP.
Spolu za celý predmet majú študenti možnosť získať 100 bodov. Celkové záverečné hodnotenie vychádza zo súčtu súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100–94% (výborne), na hodnotenie B 93–87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86–80% (dobre), na hodnotenie D 79–73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72–65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent má praktické skúsenosti s vyučovaním AP.
2. Študent na základe pedagogických, psychologických a odborných predmetov vie analyzovať jednotlivé časti vyučovacej hodiny, vie posúdiť vhodnosť zvolených prostriedkov vzdelávania. Je schopný realizovať spolu s cvičným učiteľom didaktický rozbor vyučovacej hodiny.
3. Študent dokáže vytvoriť podrobnú prípravu na vlastný výstup počas pedagogickej praxe.
4. Študent dokáže zrealizovať vlastný výstup na pedagogickej praxi, ktorý vie zhodnotiť.

**Stručná osnova predmetu:**
Obsahom pedagogickej praxe priebežnej/výstupovej je na základe návodov od cvičných učiteľov vypracovať projekt vyučovacej hodiny, prípravu na vyučovanie konzultovať s didaktikom katedry a následne samostatne viesť vyučovaciu hodinu.

**Odporúčaná literatúra:**

Odporúčaná literatúra:
1. Podľa aprobácie ŠP.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Grada Publishing.
3. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete)
4. Kalhoust, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Portál.
5. Kožuchová, M., Obdržálek, Z., Porubská, E., & Kánik, R. (2000). Didaktika pre učiteľov základnej a strednej školy. VEDA.
6. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. Belianum.
7. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer.
8. Obdržálek, Z. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva základnej školy. UK v Bratislave.
9. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnický technologický inštitút.
10. Petlák, E. (2000). Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. IRIS.
11. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
12. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Portál.
13. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
14. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. MPC.
15. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století. Grada Publishing.
16. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Portál.
17. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Wolters Kluwer.
18. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Grada Publishing.
19. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
20. Odkazy na e-zdroje v LMS Moodle.
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace webstránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
22. Bílik, R. (2009). Interpetácia umeleckého textu. Trnava.
23. Pršová, E. (2015). Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Belianum.
24. Pršová, E. (2010). Rozvoj literárnej kompetencie prostriedkami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica: FHV UMB.
25. Obert, V. (1998).Detská literatúra a čitateľský rozvoj. Bratislava: Litera.
26. Online učebnice: Knižnica Orbis Pictus - učebnice, pracovné listy - Zavretá škola - ako učiť doma (zavretaskola.sk); Všetky tituly Archives - Online knižnica Orbis Pictus Istropolitana

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský, cudzí jazyk (v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Pre kombinačné štúdium: 60 hodín, z toho: výstupy, náčuvy, analýzy vyučovacích hodín: 26 hodín, príprava portfólia (+ vlastné prípravy): 20 hodín, konzultácie: 14 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 300

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 72.0 | 15.33 | 10.67 | 1.67 | 0.0 | 0.0 | 0.33 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 14.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ppr-63 | **Názov predmetu:** Prax priebežná/výstupová SJ 2 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prax
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 2

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie pozostáva z aktívnej účasti na priebežnej praxi a tvorby záznamov. Záverečné hodnotenie pozostáva z portfólia materiálov z pedagogickej praxe: písomne spracované záznamy z didaktických náčuvov vyučovacích hodín – náčuvy cvičného učiteľa/učiteľky, náčuvy svojich spolužiakov/spolužiačok. Súčasťou záverečného hodnotenia sú písomne spracované písomné prípravy na priamu vyučovaciu činnosť, vrátane didaktickej analýzy učiva, vlastné hodnotenie pedagogickej praxe/výstupovej (vrátane návrhov a odporúčaní), písomné hodnotenie jednotlivých odučených vyučovacích hodín cvičným učiteľom/učiteľkou (odporúčame hodnotiaci hárok, v ktorom sa cvičný učiteľ/učiteľka vyjadruje v štruktúrovaných položkách ku jednotlivým položkám (min. 65 bodov, max. 100 bodov). Bodové hodnotenie za jednotlivé súčasti si stanovujú aprobačné predmety. Súčasťou portfólia môžu byť aj iné záznamy, ktoré určia didaktici AP.
Spolu za celý predmet majú študenti možnosť získať 100 bodov. Celkové záverečné hodnotenie vychádza zo súčtu súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100–94% (výborne), na hodnotenie B 93–87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86–80% (dobre), na hodnotenie D 79–73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72–65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent má praktické skúsenosti s vyučovaním AP.
2. Študent na základe pedagogických, psychologických a odborných predmetov vie analyzovať jednotlivé časti vyučovacej hodiny, vie posúdiť vhodnosť zvolených prostriedkov vzdelávania. Je schopný realizovať spolu s cvičným učiteľom didaktický rozbor vyučovacej hodiny.
3. Študent dokáže vytvoriť podrobnú prípravu na vlastný výstup počas pedagogickej praxe.
4. Študent dokáže zrealizovať vlastný výstup na pedagogickej praxi, ktorý vie zhodnotiť.

**Stručná osnova predmetu:**
Obsahom pedagogickej praxe priebežnej/výstupovej je na základe návodov od cvičných učiteľov vypracovať projekt vyučovacej hodiny, prípravu na vyučovanie konzultovať s didaktikom katedry a následne samostatne viesť vyučovaciu hodinu.

**Odporúčaná literatúra:**

Odporúčaná literatúra:
1. Podľa aprobácie ŠP.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Grada Publishing.
3. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete)
4. Kalhoust, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Portál.
5. Kožuchová, M., Obdržálek, Z., Porubská, E., & Kánik, R. (2000). Didaktika pre učiteľov základnej a strednej školy. VEDA.
6. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. Belianum.
7. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer.
8. Obdržálek, Z. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva základnej školy. UK v Bratislave.
9. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnický technologický inštitút.
10. Petlák, E. (2000). Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. IRIS.
11. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
12. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Portál.
13. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
14. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. MPC.
15. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století. Grada Publishing.
16. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Portál.
17. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Wolters Kluwer.
18. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Grada Publishing.
19. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
20. Odkazy na e-zdroje v LMS Moodle.
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace webstránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace webstránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
22. Bílik, R. (2009). Interpetácia umeleckého textu. Trnava.
23. Pršová, E. (2015). Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Belianum.
24. Pršová, E. (2010). Rozvoj literárnej kompetencie prostriedkami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica: FHV UMB.
25. Obert, V. (1998).Detská literatúra a čitateľský rozvoj. Bratislava: Litera.
26. Online učebnice: Knižnica Orbis Pictus - učebnice, pracovné listy - Zavretá škola - ako učiť doma (zavretaskola.sk); Všetky tituly Archives - Online knižnica Orbis Pictus Istropolitana

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský, cudzí jazyk (v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Pre kombinačné štúdium: 60 hodín, z toho: výstupy, náčuvy, analýzy vyučovacích hodín: 26 hodín, príprava portfólia (+ vlastné prípravy): 20 hodín, konzultácie: 14 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 298

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 68.12 | 5.7 | 8.72 | 10.4 | 6.71 | 0.34 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 14.12.2021

| |
|---|
| **Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD. |

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-psu-64 | **Názov predmetu:** Prax súvislá SJ |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prax
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 30s
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 2

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Priebežné hodnotenie pozostáva z aktívnej účasti na súvislej praxi a tvorby záznamov.
Záverečné hodnotenie pozostáva z portfólia materiálov z pedagogickej praxe: písomne spracované záznamy z didaktických náčuvov vyučovacích hodín – náčuvy cvičného učiteľa/učiteľky. Súčasťou záverečného hodnotenia sú písomne spracované písomné prípravy na priamu vyučovaciu činnosť, vrátane didaktickej analýzy učiva, vlastné hodnotenie pedagogickej praxe/súvislej (vrátane návrhov a odporúčaní), písomné hodnotenie jednotlivých odučených vyučovacích hodín cvičným učiteľom/učiteľkou (odporúčame hodnotiaci hárok, v ktorom sa cvičný učiteľ/učiteľka vyjadruje v štruktúrovaných položkách ku jednotlivým položkám a celková záverečné hodnotenie študenta na súvislej praxi (min. 65 bodov, max. 100 bodov). Bodové hodnotenie za jednotlivé súčasti si stanovujú aprobačné predmety. Súčasťou portfólia môžu byť aj iné záznamy, ktoré určia didaktici AP.
Spolu za celý predmet majú študenti možnosť získať 100 bodov. Celkové záverečné hodnotenie vychádza zo súčtu súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100–94% (výborne), na hodnotenie B 93–87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86–80% (dobre), na hodnotenie D 79–73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72–65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
Súvislá pedagogická prax je považovaná za vrcholnú, komplexnú a integrujúcu formu praktickej prípravy študentov učiteľských fakúlt.
1. Študent integruje mnohoraké praktické skúsenosti, ktoré získal počas predchádzajúcich foriem praxí s novými podmienkami a súvislosťami, ktoré doposiaľ nepoznal.
2. Študent má možnosť komplexne nazerať na prácu učiteľov so žiakmi na rôznych typoch škôl.
3. Študent sa učí komplexne poznať činnosť učiteľa, učí sa a postupne vie riešiť konkrétne výchovné situácie, ktoré vznikajú pri vyučovaní i mimo neho.
4. Študent si osvojuje aktivity a vykonáva úlohy, ktoré sú blízke nárokom reálneho učiteľského úväzku, vrátane jeho mimovyučovacích činností.

**Stručná osnova predmetu:**

Obsahom pedagogickej praxe súvislej je na základe návodov od cvičných učiteľov vypracovať projekt vyučovacej hodiny, prípravu na vyučovanie konzultovať s didaktikom katedry a následne samostatne viesť vyučovaciu hodinu.

**Odporúčaná literatúra:**


1. Podľa aprobácie ŠP.
2. Čapek, R. (2015). Moderní didaktika. Grada Publishing.
3. Inovovaný štátny vzdelávací program pre ISCED 2, 3. (aktuálna verzia dostupná na internete)
4. Kalhoust, Z., & Obst, O. (2002). Školní didaktika. Portál.
5. Kožuchová, M., Obdržálek, Z., Porubská, E., & Kánik, R. (2000). Didaktika pre učiteľov základnej a strednej školy. VEDA.
6. László, K., & Osvaldová, Z. (2014). Didaktika. Belianum.
7. Mertin, V. (2012). Metody a postupy poznávaní žáka. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer.
8. Obdržálek, Z. (2003). Didaktika pre študentov učiteľstva základnej školy. UK v Bratislave.
9. Petlák, E. (2012). Inovácie v didaktike. Dubnický technologický inštitút.
10. Petlák, E. (2000). Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. IRIS.
11. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
12. Prúcha, J. (2017). Moderní pedagogika. 6. vyd. Portál.
13. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
14. Rovňanová, L. (2015). Učebné štýly žiakov a vyučovacie štýly učiteľov. MPC.
15. Sieglová, D. (2019). Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století. Grada Publishing.
16. Sitná, D. (2013). Metody aktivního vyučování. Portál.
17. Turek, I. (2014). Didaktika. 3. prepr. vyd. Wolters Kluwer.
18. Zormanová, L. (2012). Výukové metody v pedagogice. Grada Publishing.
19. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe.
20. Odkazy na e-zdroje v LMS Moodle.
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace web stránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
21. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace webstránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
22. Bílik, R. (2009). Interpetácia umeleckého textu. Trnava.
23. Pršová, E. (2015). Literárny text v komunikačno-zážitkovom vyučovaní. Banská Bystrica: Belianum.
24. Pršová, E. (2010). Rozvoj literárnej kompetencie prostriedkami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica: FHV UMB.
25. Obert, V. (1998).Detská literatúra a čitateľský rozvoj. Bratislava: Litera.
26. Online učebnice: Knižnica Orbis Pictus - učebnice, pracovné listy - Zavretá škola - ako učiť doma (zavretaskola.sk); Všetky tituly Archives - Online knižnica Orbis Pictus Istropolitana


**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský, cudzí jazyk ( v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

**Poznámky - časová záťaž študenta**

Pre kombinačné štúdium: 60 hodín, z toho: výstupy, náčuvy, analýzy vyučovacích hodín: 30 hodín, príprava portfólia: 20 hodín, konzultácie: 14 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 294

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 69.39 | 19.05 | 6.8 | 3.4 | 1.02 | 0.34 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD., PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 14.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-pkc-01 | **Názov predmetu:** Preklad knižiek ľudového čítania |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Hodnotenie seminára tvorí cvičný preklad, preklad, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
cvičný preklad (0 – 25 bodov)
preklad (0 – 45 bodov)
diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov)
spolu (0 – 100 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
• vie vysvetliť pojmy základnej terminológie.
• vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika.
• vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu.
• vie základné pojmy prekladu, poznať typy a normy prekladu.
• vie čítať text tlačený švabachom.
• vie špecifiká poetiky textov staršej proveniencie, osobitne textov populárnej literatúry.
• pokúsi sa o vlastný preklad staršieho literárneho textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knižiek ľudového čítania, poetika knižiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúry v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Pohľady na odborný preklad, typy a normy prekladu. Čítanie Ezopa, cvičný individuálny preklad. Konfrontácia individuálnych prekladov s odborným prekladom prof. Zuzany Hurtajovej a s rozhlasovou verziou. Edičné poznámky prekladu. Prezentácia prekladu staršieho literárneho textu. Prezentácia prekladov a vyhodnotenie.

**Odporúčaná literatúra:**

Aspekty vnútroliterárneho prekladu. Bratislava : Ústav umeleckej kritiky a divadelnej dokumentácie, 1989. 112 s.
ECO, Umberto. 2001. Hledání dokonalého jazyka v evropské kultuře. Praha : Lidové noviny, 2001. 355 s. ISBN 80-7106-389-4
HEČKO, Blahoslav. 1991. Dobrodružstvo prekladu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991. 363 s. ISBN 80-220-0160-0
HOCHEL, Braňo. 1990. Preklad ako komunikácia. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990. 152 s. ISBN 80-220-0003-5
MIKO, František. 1987. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987. 175 s.
PECHAR, Jiří. 1986. Otázky literárního překladu. Praha : Československý spistovatel, 1986. 88 s.
VILIKOVSKÝ, Ján. 1984. Preklad ako tvorba. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1984. 234 s.
ZAMBOR, Ján. 2000. Preklad ako umenie. Bratislava : UK, 2000. 240 s. ISBN 80-223-1407-2
Historický slovník slovenského jazyka I. Bratislava : VEDA 1991. 535 s. ISBN 80-224-0228-1
Historický slovník slovenského jazyka II. Bratislava : VEDA 1992. 614 s. ISBN 80-224-0385-7
Historický slovník slovenského jazyka III. Bratislava : VEDA 1994. 653 s. ISBN 80-224-0429-2
Historický slovník slovenského jazyka IV. Bratislava : VEDA 1995. 581 s. ISBN 80-224-0432-2
Historický slovník slovenského jazyka V. Bratislava : VEDA 2000. 690 s. ISBN 80-224-0628-7
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i prikladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i prikladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčíňal. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.
KUBEALAKOVA, Martina. 2011. Knižky ľudového čítania mladšej proveniencie v kontexte slovenskej národnej kultúry : dobrodružno-ľúbostné prózy. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011. 278 s. ISBN 978-80-7368-949-0
LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.
LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.
SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovateľ, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
cvičný preklad: 30
práca s odbornou literatúrou: 30
preklad: 54
iné:

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

| |
|---|
| **Vyučujúci:** Mgr. Martina Kubealaková, PhD. |
| **Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021 |
| **Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD. |

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-PTE-102 | **Názov predmetu:** Prierezové témy v edukácii |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

**a) priebežné hodnotenie:**
Študent vypracuje, zrealizuje a odovzdá dve prípravy na vyučovanie (ISCED 2, ISCED 3) zamerané na aplikáciu prierezovej témy v konkrétnom predmete (max 60 bodov), študent bude aktívny vo vyučovacom procese (max 20 bodov). V rámci skupinovej práce študent vypracuje a predstaví spoločný školský projekt zameraný na prierezové témy (max 20 bodov). Minimálny počet bodov z priebežného hodnotenia je 65.
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečné hodnotenie vychádza zo súčastí priebežného hodnotenia. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Žiak disponuje súborom ucelených a komplexných vedomostí v oblasti prierezových tém definovaných Štátnym vzdelávacím programom. Aktívne používať odbornú terminológiu.
2. Žiak vie analyzovať a hodnotiť vlastné výsledky a výstupy a tieto logicky, vecne a korektne interpretovať. Primerane odborne komunikovať a prezentovať vlastné výstupy v rámci skupiny. Vypočuť názor a vyjadriť k nemu vlastné stanovisko. Zvoliť a aplikovať vhodné metódy hodnotenia a sebahodnotenia vlastnej činnosti a činnosti iných.
3. Žiak vie vytvoriť, zrealizovať a kriticky hodnotiť rôzne seminárne aktivity (podľa zadania) pre cieľové kategórie ISCED 2 a ISCED 3. Zdôvodniť postup činnosti vo vzťahu k očakávanej kvalite rozvoja kľúčových kompetencií a funkčnej gramotnosti žiaka v prierezových témach.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Význam prierezových tém v školskom prostredí.
2. Charakteristika prierezových tém pre ISCED 2 a ISCED 3.
3. Možnosti rozvíjania funkčných kompetencií žiaka/žiačky prostredníctvom prierezových tém.
4. Osobnostný a sociálny rozvoj – prezentácia edukačných aktivít.
5. Environmentálna výchova – prezentácia edukačných aktivít.
6. Multikultúrna výchova – prezentácia edukačných aktivít.
7. Regionálna výchova – prezentácia edukačných aktivít.

8. Tradičná ľudová kultúra – prezentácia edukačných aktivít.
9. Mediálna výchova – prezentácia edukačných aktivít.
10. Ochrana života a zdravia – prezentácia edukačných aktivít.
11. Výchova k manželstvu a rodičovstvu – prezentácia edukačných aktivít
12. Prierezové témy ako projektové aktivity.
13. Reflexia.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Janovčíková, M. (2014). Prierezové témy a ich implementácia v edukačnom procese vidieckej školy. MPC.
2. Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl. https://www.minedu.sk/metodika-pre-zapracovanie-a-aplikaciu-tem-financnej-gramotnosti-do-skolskych-vzdelavacich-programov-zakladnych-skol-a-strednych-skol/
3. Nemcová, L. (2008). Výchova k manželstvu a rodičovstvu. PF UMB.
4. Sprievodca školským rokom (vždy pre aktuálny školský rok).
5. Prierezová téma Multikultúrna výchova. ISCED 1, ISCED 2. file:///C:/Users/lnemcova/AppData/Local/Temp/Multikulturna_vychova_1_2.pdf
6. Rovňanová, L. (2012). Výchova k manželstvu, rodičovstvu a etike intímnych vzťahov. MPC.
7. Rovňanová, L., Lukšík, I., Lukšíková, Ľ. (2007). Metodická príručka sexuálnej výchovy na druhom stupni základnej školy v rámci učebných osnov výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Spoločnosť pre plánované rodičovstvu.
8. Inovovaný Štátny vzdelávací program ISCED 2.
9. Inovovaný Štátny vzdelávací program ISCED 3.
10. Prierezové témy pre ISCED 2. https://www.statpedu.sk/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-druhy-stupen-zs/prierezove-temy/
11. Prierezové témy pre ISCED 3. https://www.statpedu.sk/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/statny-vzdelavaci-program-gymnazia/prierezove-temy/

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 hodín, z toho:
prednáška: 13 hodín,
cvičenia: 13 hodín, tvorba príprav: 20 hodín,
príprava spoločného školského projektu: 20 hodín,
samoštúdium 24 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD., doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 06.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-skr-01 | **Názov predmetu:** Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra si študenti pripravia prezentácie na určené témy, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele, vypracujú dve seminárne práce – recenzie umeleckej literatúry a absolvujú záverečnú písomnú skúšku.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie: písomný test: 50 bodov,
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie:
písomný test: 50 bodov
seminárne práce: (próza: 25, poézia: 25 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študenti si osvoja vývinové aspekty slovenskej literárnej kritiky v kontexte kritických reflexií európskych literatúr, sú schopní rozlíšiť konštantné kritériá hodnotenia a ich vývinové varianty. Vytvoria si obraz o osobnostiach, publikačných možnostiach, význame, premenách a komunikačnom štatúte literárnej kritiky. Študenti sú schopní zvládnuť kritické analyticko-interpretačné čítanie umeleckého (aj literárnovedného) textu/diela a hodnotenie, prakticky si osvoja žánre literárnej kritiky a výrazovú stránku kritického textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Kultúrnohistorické a estetické východiská počiatkov slovenskej literárnej kritiky. Charakteristika a špecifické črty jednotlivých etáp vývinu literárnokritického myslenia na Slovensku (literárna kritika v období klasicizmu, romantizmu, realizmu, kritická generácia Moderny, literárna kritika v medzivojnovom období, po roku 1945 a v súčasnosti). Literárnokritický diskurz o texte/diele. Kritický typ školského/neškolského recipienta. Praktické osvojenie si operatívnych žánrov literárnej kritiky a ich recepcie. Objekt kritickej analýzy, hodnotenia a výrazová stránka kritického textu. Tvorba literárnokritického textu s dôrazom na pragmaticko-operatívny aspekt.

**Odporúčaná literatúra:**

CHMEL, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava : Tatran, 1991.
CHMEL, R. 1980. Literárnokritické konfrontácie. Bratislava : Tatran, 1980.
KRAUS, C. 1977. Slovenská literárna kritika, I. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.
KUSÝ, I. 1979. Slovenská literárna kritika, II. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
KUSÝ, I. 1981. Slovenská literárna kritika, III. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
Svedectvo kontinuity. 1982. Zostavil R. Chmel. Bratislava : Tatran, 1982.
KLAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.
THIBAUDET, A. 1964. Fyziológia kritiky. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1964.
JURČO, M. 2008. Proti aj za. Kritika sa kritikou opravuje. Martin : Matica slovenská, 2008.
CHROBÁK, J. a kol. 2010. Obraz české a slovenské literatury v literární kritice. Opava : Slezská univerzita, 2010.
KÚTNIK-ŠMÁLOV, J. 2004. Literárna kritika ako poznávanie a hodnotenie. Bratislava : Lúč, 2004. VLNKA, J. 2012. Zastávky na znamenia. Martin : Matica slovenská, 2012.
BŽOCH, J. 2001. Zo zápisníka kritika. Bratislava : Kalligram, 2001.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
samoštúdium: 40 hodín
kombinované štúdium (P, S, K): 40 hodín
prezentácie: 30 hodín
príprava seminárnych prác: 40 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-szs-01 | **Názov predmetu:** Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Súčasná slovenská lexika v komunikácii sociálnej skupiny XY, napr. Súčasná slovenská lexika v komunikácii učiteľov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Je schopný kognitívne spracovať problematiku slovenskej zásoby slovenčiny po roku 1989.
2. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi slovnou zásobou slovenčiny pred rokom 1989 a po roku 1989, resp. dynamickému chápaniu lexiky ako synchrónno-diachrónnej kategórie.
3. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na fungovanie slovnej zásoby slovenčiny v komunikácii určitej sociálnej vrstvy.
4. Vie zhodnotiť prínos kvantitatívno-kvalitatívny zmien vo fungovaní slovnej zásoby slovenčiny po roku 1989 pri štúdiu slovnej zásoby slovenčiny v synchrónno-diachrónnych súvislostiach.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika slovnej zásoby slovenčiny. Tendencie v slovnej zásobe slovenčiny po roku 1989: devitalizácia, revitalizávia, vitalizácia, Zmeny v slovnej zásobe slovenčiny v politickej, ekonomickej, technickej, kultúrnej, náboženskej, školskej, športovej a zdravotníckej oblasti. Kvantitatívne a kvalitatívne zmeny v slovnej zásobe slovenčiny. Fungovanie súčasnej lexiky v komunikácii učiteľov, robotníkov, zahraničných Slovákov, resp. v ďalších sociálnych a etnických skupinách obyvateľov Slovenskej republiky.

**Odporúčaná literatúra:**
1. HORECKÝ, J.: O preberaní slov z latinčiny. Kultúra slova, 25, 1991, č. 7, s. 225 – 228.
2. HORECKÝ, J. – BUZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava, Veda 1989. 436 s.
JÓNA, E.: Slovenčina v rokoch 1945--1960. Slovenská reč, 25, 1960, s. 129 – 132.
3. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny po roku 1989. In: Fluminensia, časopis za filološka istraživanja (Rijeka), roč. 9, 1997, č. 1 – 2, s. 105 – 120.

4. ODALOŠ, P.: "Stará a nová" lexika v komunikácii učiteliek. In: Lingvoservis. Informačný spravodaj 3. konferencie o komunikácii Retrospektívne a perspektívne pohľady na jazykovú komunikáciu. Banská Bystrica – Donovaly 11. – 13. septembra 1997. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 1997, s. 33.
5. ODALOŠ, P.: Vývinové tendencie názvov ulíc a námestí miest a obcí na Slovensku. Sloveská reč, 58, 1993, č. 6, s. 332 – 338.
6. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny versus zahraniční Slováci. In: Sociolingustica Slovaca 4. Slovenčina v kontaktoch a konfliktoch. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 1999, s. 98 – 104.
7. ODALOŠ, P.: Nová lexika v komunikácii sociálnej skupiny robotníkov. In: Mesto a jeho jazyk. Sociolinguistica Slovaca. 5. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 2000, s. 217 – 229.
8. ODALOŠ, P.: Dynamika špecifických sfér komunikácie. 1. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta, UMB 2002. 160 s.
9. RUŽIČKA, J.: Rozvoj slovenčiny v socialistickom Československu. Bratislava 1975.
10. ŠKAPINCOVÁ, A. – ODALOŠ, P.: Korešpondencia slovotvorných typov s časťou -gate a s príponou -iáda. Slovenská reč, 66, 1991, č. 5 – 6, s. 318 – 323.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce: 46 h.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-SPP-102 | **Názov predmetu:** Sociálna patológia a prevencia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 3

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

**a) priebežné hodnotenie:**
Priebežné hodnotenie: 50 bodov. Študent plní priebežné úlohy počas semestra (max 20 bodov). Študent vypracuje návrh preventívneho / intervenčného projektu (výber konkrétneho sociálno-patologického javu), ktorý prezentuje prostredníctvom power point prezentácie (max 30 bodov). Za priebežné hodnotenie môže študent získať max 50 bodov). Minimálny počet bodov z priebežného hodnotenia, ktorý umožňuje študentovi, aby bol klasifikovaný v záverečnom hodnotení je 26 bodov a maximálne 2 povolené absencie na seminároch.
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečné hodnotenie: Študent napíše záverečnú písomnú skúšku (max. 50 bodov, minimálne musí získať 26 b.). Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu získaných bodov v priebežnom hodnotení a v záverečnom hodnotení. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý z niektorej časti (priebežného alebo záverečného hodnotenia) získa menej ako 26 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent vie správne definovať vybrané sociálno-patologické javy z aspektu terminologického, klasifikačného i kauzálneho.
2. Študent je schopný orientovať sa v problematike sociálno-patologických javov u detí, mládeže a dospelých.
3. Študent porozumie a dokáže analyzovať príčinné súvislosti vzniku sociálno-patologických javov.
4. Študent vie posúdiť pozitívne i negatívne vplyvy sociálneho prostredia na žiaka.
5. Študent analyzuje kauzálne súvislosti vzniku sociálno-patologických javov a navrhuje možnosti ich prevencie a riešenia s uplatnením aktivít z konkrétnych vybraných preventívnych a intervenčných programov a projektov zameraných na elimináciu rizikového správania u žiakov.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Charakteristika sociálnej patológie ako sociologickej disciplíny – historické aspekty a súčasnosť.
2. Základná terminológia a klasifikácia sociálno-patologických a spoločensky nežiadúcich javov.

3. Kriminalita a delikvencia - možnosti jej prevencie
4. Toxikománia a experimentovanie s legálnymi a nelegálnymi drogami – možnosti ich prevencie
5. Prevencia šikanovania
6. Prevencia kyberšikanovania
7. Sebapoškodzovanie a samovražednosť – možnosti ich prevencie
8. Patologické hráčstvo a jeho prevencia
9. Iné nelátkové závislosti a ich prevencia
10. Iné sociálne deviácie v školskom prostredí – záškoláctvo, agresivita žiakov voči učiteľom, rasizmus a xenofóbia, krádeže - možnosti prevencie v škole i na inej inštitucionálnej úrovni.
11. Zásadné dokumenty a legislatíva v oblasti prevencie sociálno-patologických javov v SR i zahraničí.
12. Prehľad preventívnych a intervenčných programov a projektov zameraných na elimináciu rizikového správania u žiakov (výchovno-vzdelávacie preventívne projekty a programy, sociálno-psychologické preventívne programy a projekty, rovesnícke programy a projekty).
13. Analýza vybraných preventívnych a intervenčných programov a projektov zameraných na elimináciu rizikového správania u žiakov.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Bradová, K. (2011). Záškoláctvo – výskyt, prevencia a riešenie. PF UMB.
2. Dulovics, M. (2018). Online rizikové správanie u detí a mládeže a možnosti jeho prevencie prostredníctvom mediálnej výchovy. Belianum.
3. Gajdošová, E. (2001). Výchova žiakov k tolerancii proti násiliu v školách prostredníctvom longitudiálneho programu rozvoja emocionálnej inteligencie. In Školská psychológia – intervenčné programy zamerané na rozvoj osobnosti. UKF Nitra.
4. Hollá, K. a kol. (2017). Prevencia kyberagresie a kyberšikanovania. PF UKF Nitra.
5. Hroncová, J., Niklová, M., & Dulovics, M. a kol. (2020). Sociológia výchovy a sociálna patológia. ŽIPV.
6. Hroncová, J., Emmerová, I., & Kropáčová, K. a kol. (2013). Preventívna sociálno-výchovná činnosť v škole. Belianum.
7. Hroncová, J., Emmerová, I., & Hronec, M. (2014). Sociálna patológia pre sociálnych pedagógov. Banská Bystrica : PF UMB.
8. Fischer, S. & Škoda, J. (2014). Sociální patologie. Praha : Grada.
9. Hroncová, J. & Prunner, P. (2009). Pedagogické a psychologické aspekty patologického hráčstva. PF UMB.
10. Niklová, M. (2009). Prevencia drogových závislostí v školskom prostredí. PF UMB.
11. Niklová, M: a kol. (2018). Virtual risk for children and youth and the possibilities of their prevention in the V4 countries. Belianum.
12. Lemešová, M. (2021). Metodika vedenia sociálno-psychologického tréningu v prostredí školy 2.0. Slovenská asociácia pre učiteľstvo psychológie.
13. Rosová, D. (2018). Stratégia riešenia šikanovania v školách. Možnosti prevencie. Košice.
14. Ondrejkovič, P. a kol. (2009). Sociálna patológia. VEDA.
15. Ondrejkovič, P. & Poliaková, E. (1999). Protidrogová výchova. VEDA. 1999.
16. Stehlíková, J. (2016). Rozvíjanie empatie v pomáhajúcich profesiách. UMB Belianum.
Odborné a vedecké časopisy napr. Prevencia, Sociálna prevencia, Mládež a spoločnosť.
Literatúra sa aktualizuje každý rok v sylabách.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**

90 hodín, z toho:

prednášky: 26 hodín,
semináre: 13 hodín,
spracovanie preventívneho / intervenčného programu: 15 hodín,
priebežná príprava na semináre: 12 hodín,
samoštúdium: 24 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Mário Dulovics, PhD., prof. PhDr. Miriam Niklová, PhD., PaedDr. Jana Stehlíková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 06.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ssl-01 | **Názov predmetu:** Súčasná slovenská literatúra 1 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra si študenti pripravia prezentácie na určené témy z poézie a dramatickej tvorby, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele a absolvujú záverečnú písomnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
prezentácia určenej témy z poézie: 25 bodov
prezentácia určeného dramatického textu ako príklad aplikácie konkrétnej koncepcie dramatickej tvorby: 25 bodov
záverečné hodnotenie:
písomná skúška: 50 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent si osvojí vývinové súvislosti a poetologické aspekty individuálnych básnických koncepcií i skupinových formácií, tradičných i alternatívnych básnických programov od 50. rokov 20. storočia po súčasnosť. Je schopný identifikovať, analyzovať a interpretovať ideovo-estetické modely poézie, určiť ich dobovú a aktuálnu umeleckú hodnotu a posudzovať problematiku poézie v širšom kontexte súčasného literárneho diania. Získa prehľad o metakritike slovenskej poézie .
Študent pozná genézu dramatickej tvorby posledných piatich desaťročí 20. storočia, chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných koncepcií a svoje poznatky demonštruje na analýze vybraného textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Tematicko-motivický aspekt slovenskej poézie 50. – 60. rokov 20. storočia. Tematicko-motivické zameranie a výrazové vlastnosti poézie M. Rúfusa, M. Válka a M. Kováča. Poézia „osamelého bežca“ Ivana Laučíka. K básnickej tvorbe Š. Strážaya, M. Haugovej a M. Dobrovičovej. Kritická reflexia tvorby známejších i menej známych básnikov (E. Gombala, O. Nagaj, M. Bartoš a

iní). Literárnokritické fragmenty zo súčasnej slovenskej poézie (1995 – 2008). Teória a prax literárnokritickej reflexie zbierok poézie a jednotlivých básnických textov. Kritika kritiky poézie vo vybraných literárnych periodikách.
Slovenská dramatická tvorba druhej polovice 20. st., prekonávanie soc. realizmu v tvorbe P. Karvaša, I. Bukovčana, O. Zahradníka, prvky existenciálnej drámy v hrách slovenských dramatikov s dôrazom na poslednú štvrtinu storočia, absurdná dráma v praxi domácej dramatickej tvorby (M. Lasica a J. Satinský, Ľ. Feldek, S. Štepka) a koniec minulého storočia (postmoderna – hlavní reprezentanti). Koncepčné diferencie sledovaných modelov.

**Odporúčaná literatúra:**

MARČOK, V. a kol. 2004. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : LIC, 2004.
Súčasná slovenská literatúra po roku 1989. Heslár vybraných slovenských literárnych tvorcov debutujúcich po roku 1989. Martin : Matica slovenská, 2015.
MILČÁK, M. 2010. Mýtus a báseň. Levoča : Modrý Peter, 2010.
ZAMBOR, J. 2010. Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava : Veda, 2010.
BOKNÍKOVÁ, A. 2012. Zo slovenskej poézie šesťdesiatych rokov 20. storočia. Bratislava : UK, 2012.
ZAMBOR, J. 2013. Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2013.
KASARDA, M. 1996. Osamelí bežci – správy z ľudského vnútra, L.C. A., 1996
TATÁR, J. 2013. Z poézie troch storočí. Banská Bystrica : Belianum, 2013.
K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.
ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.
ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmoderny. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.
MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002.
ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Samoštúdium: 75 hodín
Kombinované štúdium (P, S, K): 25 hodín
Tvorba prezentácií: 50 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ssl-02 | **Názov predmetu:** Súčasná slovenská literatúra 2 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Seminárna práca má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca (0 – 50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
1. si osvojí špecifické pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracuje problematiku vybraných problémov dramatickej literatúry,
2. pozná genézu dramatickej tvorby po roku 1989 a začiatku 21. storočia,
3. chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných autorských konceptov,
4. svoje poznatky dokáže demonštrovať na analýze vybraného textu a interpretovať vo vzťahu k hodnotám umenia v živote.

**Stručná osnova predmetu:**
Slovenská dramatická tvorba od začiatku 90. rokov minulého storočia do súčasnosti. Poznanie spoločenských, politických a kultúrnych špecifík doby a ich obraz v dramatickej tvorbe začiatku nového storočia, význam neprofesionálnych divadelných súborov v tvorbe „novej“ drámy, súťaže, festivaly, premeny dramaturgie a réžie, premeny žánrov. Významné autorské osobnosti súčasnej drámy (aj divadla): K. Horák, V. Klimáček, Eva Maliti-Fraňová, D. Vicen, S. Lavrík, L. Kerata, Dodo Gombár, P. Pavlac, I. Horváthová, J. Juráňová, J. Bodnárová a ďalší. Koncepčné diferencie autorských modelov.

**Odporúčaná literatúra:**
1. SOUČKOVÁ, M.: P(r)ózy po roku 1989. Bratislava : Ars Poetica, 2009.
2. ŠRANK, J.: Nesamozrejmá poézia. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009.
3. ŠRANK, J.: Individualizovaná literatúra. Nitra : Cathedra, 2013.

4. KRČMÉRYOVÁ, E.: Poznámky k prozaickej (de)generácii. Bratislava : FF UK, 2008.
5. ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.
6. ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmoderny. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.
7. MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002
8. ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h., z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra primárnych literárnych textov: 34 hod.
analýza odborných textov: 30 hod.
prezentácia: 30 hod.
seminárna práca: 30 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tpc-01 | **Názov predmetu:** Text v počítačovo sprostredkovanej komunikácii |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne prijať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku elektronicky podmienenej komunikácie,
2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v elektronickej komunikácii,
3. uvedomuje si stupeň podobnosti a odlišnosti všeobecne poňatého textu a komunikátu (diskurzu) v e-prostrediach,
4. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke.

**Stručná osnova predmetu:**
Kulturologické stránky jazykovej komunikácie v elektronickom prostredí.
Elektronické prostredie a mediálna komunikácia.
Vzťah ústnej a písanej/tlačenej formy dorozumievania v elektronickom prostredí.
Počítačovo sprostredkovaná komunikácia a novinový text.
Kontaktová komunikácia v elektronických verziách periodík.
Podstata komunikačných hybridov a ich funkcie v počítačovo sprostredkúvanej komunikácii.
Žánrové prieniky vo weblogu.
Textový model v multimediálnom prostredí.
Multimediálna prezentácia a jej žánrové kontúry.

**Odporúčaná literatúra:**
1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011.
2. CEJPEK, J.: Informace, komunikace a myšlení. Praha : Karolinum, 1998.
3. FAIRCLOUGH, N.: Discourse and Social Change. Cambridge : Polity Press, 1992.

4. GLASSMAN/ová, A.: Aby sme si rozumeli. Bratislava : Remedium, 2000.
5. GREGOVÁ, R. – RUSNÁK, J. – SABOL, J. S.: Interpretácia textov elektronických masových médií. Prešov : FF PU, 2004.
6. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
7. HOFFMANNOVÁ, J. – ČMEJRKOVÁ, S. (eds.): Jazyk – média – politika. Praha : Academia, 2003.
8. JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
9. JANDOVÁ, E.: Konverzace na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
10. JANDOVÁ, E. a kol.: Čeština na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
11. JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a společnost. Praha : Portál, 2003.
12. JUNKOVÁ, B.: Jazyková dynamika současné publicistiky. Praha : ARSCI, 2010.
13. KRESS, G. – VAN LEEUWEN, Th.: Reading Images: The Grammar of Visual Design. London : Routledge, 2006.
14. McLUHAN, H. M.:Člověk, média a elektronická kultura. Brno : Jota, 2000.
15. McQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2007.
16. MICHALEWSKI, K. (ed.): Tekst w mediach. Łódź : Wydawnictwo UŁ, 2002.
17. OŻÓG, K.: Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia. Rzeszów : Fraza, 2001.
18. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
19. PÍSECKÝ, M. – KOŽÍŠEK, V.: Bezpečně n@ internetu. Průvodce chováním ve světě online. Praha : Grada, 2016.
20. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov : FF PU, 2013.
21. SAK, P.: Člověk a vzdělání v informační společnosti. Vzdělávání a život v komputerizovaném světě. Praha : Portál, 2007.
22. TUŠER, A.: Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava : Eurokódex, 2010.
23. VERČIČ, D. a kol.: Odnosi s medijima. Zagreb : Masmedia, 2004.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning: 10
prípadové štúdie: 20
príprava na záverečné hodnotenie: 14

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tlk-01 | **Názov predmetu:** Teória literárnej kritiky |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Po ukončení semestra študenti absolvujú písomnú záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80), (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
písomná skúška: 100 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie:
písomná skúška: 100 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Na základe osvojenia si jednotlivých fáz literárnokritického procesu a analyticko-interpretačného čítania konkrétnych textov nadobudnú študenti schopnosť literárnokritického myslenia, ktorú využijú aj na iných predmetoch 2. stupňa vysokoškolského štúdia.

**Stručná osnova predmetu:**
Pojem, predmet a miesto literárnej kritiky v systéme literárnej vedy. Vzťah literárnej vedy literárnej kritiky) ostatných spoločenskovedných disciplín. Typy a metódy literárnej kritiky v historickom priereze. Charakter a postupy literárnej kritiky, kritický poznávací proces a jeho fázy. Literárna kritika z pozície praktika. Literárna kritika a čitateľ. Žánre literárnej kritiky. Pragmatická funkcia literárnej kritiky a výrazová štruktúra kritického textu. Žáner recenzie v komunikácii – z aspektu autora, témy a funkcie. Aktuálne reflexie o hodnotách umeleckej literatúry.

**Odporúčaná literatúra:**
HÁJEK, J. 1986. Teorie umělecké kritiky. Praha : SPN, 1986.
ČERNÝ, V. 1968. Co je kritika, co není a k čemu je na světě. Brno : Nakladatelství Blok, 1968.
ŠMATLÁK, S. 1973. Komunikačný štatút literárnej kritiky. In: Literárna komunikácia. Editor A. Popovič. Martin : Matica slovenská, 1973.

K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.
KLAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 46 hodín
príprava na písomný test: 104 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-zan-01 | **Názov predmetu:** Základy naratológie |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
písomný test: 0-40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca: 0-60 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa nepridelia študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 25 bodov. Študent má možnosť absolvovať test v jednom opravnom termíne. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. použije poznatky nadobudnuté prostredníctvom prednášok a štúdiom odbornej literatúry,
2. je schopný porozumieť teoretickému diskurzu o fikčnom naratíve, rozumie podstate jeho konceptualizácie,
3. aplikuje na zvolené texty teoretické koncepty naratológie,
4. posúdi argumenty vybraných teoretických prístupov k fikčnému naratívu,
5. hodnotí prebiehajúcu diskusiu o prednostiach, limitoch i dôsledkoch jednotlivých konceptov, vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.

**Stručná osnova predmetu:**
Fikcia, fikčnosť, fikčný naratív. Fikčný text, fikčný svet, fikčný svet ako možný svet. Naratologické modely. Model naratívnych transformácií W. Schmida. Príbeh – udalosti (postupnosť, kontingencia, kauzalita) a existenty (postava, koncepcie postavy, typy postáv). Diskurz – reálny autor, implikovaný autor, reálny čitateľ, implikovaný čitateľ, rozprávač. Perspektivizácia rozprávania. Kompozícia rozprávania a perspektivizácia. Nevybrané elementy diania.

**Odporúčaná literatúra:**
1. COHNOVÁ, D.: Co dělá fikci fikcí. Praha : Academia, 2009.
2. DOLEŽEL, L.: Heterocosmica : Fikce a možné světy. Praha : Karolinum, 1998.
3. CHATMAN, S.: Příběh a diskurs. Brno : Host, 2008.
4. KUBÍČEK, T.: Vypravěč : Kategorie narativní analýzy. Brno : Host, 2007.

5. KUBÍČEK, T. – HRABAL, J. – BÍLEK, P. A.: Naratologie. Dauphin, 2014.
6. PIER, J.: Sémiotika narativu. Brno – Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2006.
7. RICOEUR, P.: Čas a vyprávění II : Konfigurace ve fiktivním vyprávění. Praha : OIKOYMENH, 2002.
8. SCHMID, W.: Narativní transformace. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2004.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 50 hod.
čítanie primárnej literatúry: 34 hod.
príprava seminárnej práce: 40 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. Ivan Jančovič, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

# INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-SPM-101 | **Názov predmetu:** Školská pedagogika a školský manažment |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

**a) priebežné hodnotenie:**
Priebežné hodnotenie: maximálny počet bodov je 50. Z toho:
• Aktívna účasť na výučbe (akceptované sú 2 absencie): 5 bodov
• Vedenie portfólia – zadania v prostredí LMS Moodle: 10 bodov
• Interaktívny skupinový výstup s podporou IKT (cvičenia): 15 bodov
• Individuálny výstup: spracovanie správy – analýzy (cvičenia): študent si preštuduje odporúčané dokumenty (správy a analýzy viacerých rezortných subjektov, výročnú správu vybranej školy) a vyberie si jednu oblasť; tú analyzuje – ako sa vybranej škole darí túto oblasť realizovať v praxi, ako ju škola podporuje, rozvíja, evalvuje. (20 bodov)
Minimálny počet bodov z priebežného hodnotenia, ktorý umožňuje študentovi, aby bol klasifikovaný v záverečnom hodnotení je 30 bodov.
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečné hodnotenie: Písomný test z obsahovej štruktúry predmetu: 50 bodov.
Maximálny počet bodov v sumatívnom hodnotení je 100.
Minimálny počet bodov z testu, ktorý umožňuje študentovi, aby bol klasifikovaný v sumatívnom hodnotení, ktoré je súčtom bodov získaných v priebežnom a záverečnom hodnotení, je 35.
Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu získaných bodov v priebežnom hodnotení a v záverečnej eseji. Na záverečné hodnotenie A musí študent získať 100-94% (výborne), na hodnotenie B 93-87% (veľmi dobre), na hodnotenie C 86-80% (dobre), na hodnotenie D 79-73% (uspokojivo), na hodnotenie na hodnotenie E 72-65% (dostatočne). Za 64% a menej študent získava hodnotenie Fx (nedostatočne).

**Výsledky vzdelávania:**
1. Správne (a) používať základné pojmy a terminológiu školského manažmentu a školskej pedagogiky na popis, analýzu, interpretáciu, hodnotenie školy ako inštitúcie a organizácie, vybraných kurikulárnych dokumentov a vybraných tém školskej pedagogiky.
2. Orientovať sa v (a) aktuálne platných legislatívnych a kurikulárnych dokumentoch a používať ich v pedagogickej praxi, (b) v činnosti inštitúcií priamo riadených MŠVVaŠ a (c) v modelovaní možností vlastného profesijného a kariérneho rastu, (d) základnej školskej a triednej dokumentácii.

3. Charakterizovať a kriticky posúdiť a diskutovať na vybrané témy aktuálnej školskej (vzdelávacej) politiky, legislatívy, organizácie a riadenia školstva, triedneho manažmentu.
4. Analyzovať (a) dokumenty systému evaluácie vybranej školy, (b) dôležité prvky jej kultúry, (c) definovať, ako sa jednotlivé hodnotenia prejavujú v jej praktickej činnosti na všetkých úrovniach.
5. Charakterizovať (a) jednotlivé úrovne riadenia školstva, školy, školského zariadenia, triedy a rozpoznávať špecifiká školského a triedneho manažmentu v kontexte prostredia školy, kde študent absolvoval prax a (c) na príklade školy popísať a vysvetliť kurikulárne procesy a implementáciu profesijných štandardov do pedagogického riadenia, kontrolných a hodnotiacich procesov a profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov.
6. Charakterizovať vlastný koncept chápania vedenia triedy a vyučovania; vedieť ho zdôvodniť cez jednotlivé premenné didaktického systému, aj vo vzťahu k žiakovmu chápaniu vyučovania v kontexte vybraných tém školskej pedagogiky.
7. Tvoriť portfólio vlastných výstupov podľa zadaní, prezentovať ich podľa dohodnutých pravidiel; poskytnúť funkčnú spätnú väzbu na výstupy spolužiakov.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Organizačné pokyny k predmetu, obsah (prednášky a cvičenia -forma výstupu) a podmienky absolvovania. Význam školskej legislatívy a školskej pedagogiky v profesii učiteľa. Základné pojmy, teórie, legislatíva.
2. Pedagogický manažment: Kompetencie učiteľa z legislatívneho hľadiska a v kontexte profesijných štandardov vybraných kategórií pedagogických a odborných zamestnancov. Učiteľ ako manažér – riadenie kariéry a profesijný rozvoj. Platové zaradenie.
3. Pedagogický manažment: Stratégie riadenia triedy, formy moci. Triednictvo, organizácia mimoškolských aktivít. BOZP. Pedagogická dokumentácia.
4. Školský manažment v súčasnosti, inovačné trendy v riadení a vedení školy. Štýly vedenia (riadenia), vodcovstvo – líderstvo, dobrý – zlý manažér. Osobnostný profil, manažérska etika, etický kódex. Manažérske pozície v škole a výberové konania.
5. Školský manažment: Riadenie a vedenie školy. Organizačná štruktúra. Interné metodické orgány. Škola ako učiaca sa organizácia. Inovácie, zmeny a riadenie zmien. Autoevaluácia a evaluácia školy. Rada školy a Rada rodičov.
6. Princípy vzdelávacej politiky SR v kontexte Európskej únie. Kvalita vzdelávania v kontexte výskumov a analýz. Štátna školská inšpekcia.
7. Školská legislatíva (zákony, vyhlášky, základné dokumenty, ...). Kurikulárna reforma. Financovanie vzdelávania, školstva a škôl.
8. Vybrané témy školskej pedagogiky v kontexte portfóliových zadaní a cvičení *.
9. Vybrané témy školskej pedagogiky v kontexte portfóliových zadaní a cvičení*.
10. Vybrané témy školskej pedagogiky v kontexte portfóliových zadaní a cvičení*.
11. Vybrané témy školskej pedagogiky v kontexte portfóliových zadaní a cvičen*í.
12. Vybrané témy školskej pedagogiky v kontexte portfóliových zadaní a cvičení*.
13. Evaluácia predmetu, inštrukcie k prezentácii portfólia vlastných výstupov. Reflexia.

* (stratégie a metódy výučby; škola ako učebné prostredie, jej funkcie v súčasnej spoločnosti a výzvy do budúcnosti; pedagogický výskum a akčný prieskum ako pomocník učiteľa; učebné zdroje a didaktické médiá; kurikulum: ciele a obsahy školského vzdelávania a ich transformácia; hodnotenie učebného procesu – limity, problémy, výzvy + aktuálne potreby študentstva)

Poznámka: výber obsahu pre jednotlivé týždne výučby je determinovaný potrebami a aktuálnymi preferenciami študentstva aj v kontexte reagovania na aktuálne spoločenské a rezortné dianie.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Cangelosi, J., S. (1996). Strategie řízení třídy. Portál.
2. Feřtek, T. (2015). Co je nového ve vzdělávání. Nová beseda.

3. Obdržálek, Z. (2002). Škola a jej manažment. UK v Bratislave.
4. Petty, G. (2013). Moderní vyučování. Portál.
5. Pasch, M. (2005). Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Portál.
6. Pisoňová, M. et al. (2014). Školský manažment pre študijné odbory učiteľstva a prípravu vedúcich pedagogických zamestnancov. UK v Bratislave.
7. Pisoňová, M. et al. (2017). Školský manažment. Terminologický a výkladový slovník. Wolters Kluwer s.r.o.
8. Porubský, Š. (2014). Škola a kurikulum – transformácia v slovenskom kontexte. Belianum.
9. Rovňanová, L., Ferencová, J., Šuťáková, V. (2019). Inovatívna kultúra učiacej sa školy. Prešovská univerzita v Prešove.
10. Rovňanová, L. (2015). Profesijné kompetencie učiteľov. Belianum.
11. Tomengová, A. et al. (2017). Pedagogické znalosti a profesionalita učiteľa. Belianum.
12. Turek, I. (2009). Kvalita vzdelávania. Iura Edition..
13. Vlčková, K. et al. (2020). Řízení třídy: studenti učitelství a jejich provázející učitelé. Masarykova univerzita.
14. Vlčková, K. et al. (2015). Z posluchárny za katedru. Mocenské vztahy ve výuce studentú učitelství. Masarykova univerzita.
15. Odborné časopisy a noviny, aj v e-podobe (Manažment školy v praxi, Dobrá škola, ...).
16. Aktuálne platné legislatívne dokumenty, zákony a nadväzujúce predpisy, profesijné štandardy
17. Internetový portál rezortu školstva a s ním súvisiace web stránky relevantných inštitúcií: www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.nucem.sk, www.casopisdobraskola.sk
Zoznam odporúčaných študijných zdrojov sa aktualizuje na začiatku AR v sylabách predmetu.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 hodín, z toho: prednášky: 26 hodín, cvičenia: 26 hodín, práca na praktických výstupoch podľa zadania: 25 hodín, práca s formulármi a zadaniami v moodli: 5 hodín, príprava na výstupy a prezentáciu: 10 hodín, supervízia k výstupom: 8 hodín, samoštúdium: 16, záverečná reflexia: 4 hodiny.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Petra Fridrichová, PhD., Mgr. Hana Kocurová, PhD., doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.02.2022

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-svs-01 | **Názov predmetu:** Štylistika v škole |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
pravidelné praktické cvičenia (0 – 20 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
projekt vybraného problému vo vyučovaní syntaxe a jeho prezentácia (0 – 70 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. získa hlbšie poznatky zo štylistiky slovenského jazyka,
2. je schopný rozvíjať jazykové schopnosti a zručnosti pri štylistickej analýze vety, resp. textu,
3. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky zo štylistiky na vybranom učive zo slohovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
4. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických štylistických cvičení v edukačnom procese,
5. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny slohovej výchovy na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní .

**Stručná osnova predmetu:**
Modelové štruktúry textu. Triedenie a hierarchia štýlových javov vo vyučovaní. Metódy a formy práce získavania štylistických vedomostí. Štylizačné cvičenia. Textové cvičenia. Cvičné slohové práce. Sloh ústnych a písaných jazykových prejavov. Hodnotenia a klasifikácia hovorených a písaných komunikátov. Didaktická charakteristika slohových postupov a útvarov.

**Odporúčaná literatúra:**
1. FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny .Martin : Osveta, 2013.
2. FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005.
3. ČECHOVÁ, M. – KRČMOVÁ, M. – MINÁŘOVÁ, E.: Současná česká stylistika. Praha : Nakladatelství LN, 2008.
4. MISTRÍK, J.: Štylistika. Bratislava : SPN, 1997 (príp. niektoré staršie vyd.).
5. STYBLÍK, V. – ČECHOVÁ, M.: Mluvnická a slohová cvičení. Praha : Fortuna, 1994.

6. PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J.: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava : SPN – Mladé letá, 2003.
7. LIPTÁKOVÁ, Ľ. A kol.: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov : Prešovská univerzita, 2011.68. BETÁKOVÁ, V.: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava : SPN, 1976.
8. ČECHOVÁ, M.: Komunikační a slohová výchova. Praha : ISV, 1998.
9. BALLAY, J.: Hodiny slohu v 6. – 9. ročníku ZDŠ. Bratislava : SPN, 1991.
Slovenský jazyk : Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.
Slovenský jazyk a literatúra škole : časopis pre otázky jazyka a literatúry.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h
práca s odbornou literatúrou a prameňmi:34 h
príprava na hodnotenie praktických zručností:35 h
príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-smg-01 | **Názov predmetu:** Štátna skúška: Diplomová práca s obhajobou |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:**
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 20

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3., 4..

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie všetkých povinných predmetov študijného programu,
absolvovanie povinne voliteľných predmetov študijného programu a výberových predmetov v predpísanej skladbe v rozsahu minimálne 100 kreditov.
Záverečné hodnotenie: Štátna skúška má dve súčasti:
(1) Obhajoba diplomovej práce. Vedúci diplomovej práce a oponent vypracujú posudok práce a navrhnú hodnotenie. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu diplomovej práce na základe posudkov a študentovej obhajoby práce.
(2) Súčasťou štátnej skúšky Diplomová práca s obhajobou je kolokviálna rozprava (Metodický pokyn ku štátnej skúške, 2022). V kolokviu študent reaguje na formulované otázky a okruhy v podobe širšie koncipovaného problému, súvisiaceho s diplomovou prácou, ktorého riešenie od študenta vyžaduje znalosť poznatkov, uvedených v tézach ku štátnej skúške. Tieto vychádzajú z odborovo-didaktického základu, zo sociálnovedného a pedagogicko-psychologického základu vo väzbe na psychodidaktické súvislosti edukácie.
Podmienky získania hodnotenia A až E resp. Fx sú zohľadnením všetkých súčastí štátnej skúšky, ktoré udelí komisia pre štátne skúšky, sú aktualizované a uvedené v tézach ku štátnej skúške.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent nadobudne hlbšiu znalosť poznatkov z riešenej problematiky diplomovej práce, širších súvislostí daného predmetu a je schopný porozumieť kontextom riešeného problému, formulovať jasné závery z diplomovej práce a jasné odporúčania pre prax, porozumieť vzájomným vzťahom poznatkov z jednotlivých disciplín vysokoškolského štúdia.
2. V súlade s opisom študijného odboru absolvent/absolventka magisterského štúdia preukáže pri kolokviálnej obhajobe ZP, osobitne v časti pedagogicko-psychologickej a sociálnovednej (tzv. spoločný základ): (1) teoretické vedomosti a (2) praktické schopnosti prezentáciou možnosti didaktickej transformácie témy ZP do edukačného procesu vo vybranej cieľovej skupine žiactva na konkrétnom príklade modelovania určených didaktických premenných vo všeobecných psychodidaktických súvislostiach (v súlade s obsahom absolvovaných pedagogicko-psychologických disciplín počas štúdia).
3. V súlade s opisom študijného odboru absolvent/absolventka magisterského štúdia preukáže pri kolokviálnej obhajobe ZP, osobitne z didaktiky slovenského jazyka a slohu a didaktiky literatúry

v kontexte poznatkov z lingvistiky a literárnej vedy: (1) teoretické vedomosti a (2) praktické schopnosti prezentáciou didaktickej transformácie témy ZP do edukačného procesu na ZŠ a SŠ na konkrétnom príklade modelovania didaktických premenných v predmete slovenský jazyk a literatúra (v súlade s obsahom absolvovaných ligvistických, literárnovedných a didaktických predmetov počas štúdia).
4. Študent využíva relevantné odborné zdroje a identifikuje z nich významné myšlienky pre kontext riešenej práce, teoretické poznatky z riešenej problematiky v praktických diagnostických a didaktických aplikáciách, resp. v metodológii jej výskumu a širšie pedagogické, psychologické a sociálne súvislosti pri vysvetľovaní riešeného problému. Študent využíva a aplikuje znalosť bibliografických a citačných noriem.
5. Študent dokáže analyzovať riešený problém do logicky a systematicky vyčlenených a vzájomne prepojených štrukturálnych častí práce, koncipovať a overovať didaktické postupy a edukačné programy pre riešenie problematiky diplomovej práce, resp. projektovať a realizovať jej výskum a interpretovať jeho výsledky. Vie kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky, syntetizovať ich kontextové poznanie a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku.
6. Študent vytvorí konzistentný odborný text teoreticko-didaktického, resp. teoreticko-výskumného charakteru, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov,
originálne vlastné myšlienky a návrhy riešení spracovávanej problematiky.

**Stručná osnova predmetu:**

1. Odborné poznanie riešenej problematiky diplomovej práce, jej medzinárodného, sociálneho, širšieho pedagogicko-psychologického kontextu.
2. Obsahové zameranie témy diplomovej práce v odbore učiteľstvo a pedagogické vedy, pre príslušný stupeň (ISCED 2, ISCED 3).
3. Didaktická transformácia vybraného teoretického poznania danej špecializácie.
4. Metodológia výskumu riešenej problematiky.
5. Integrácia poznania jednotlivých disciplín vysokoškolského štúdia a širších súvislostí teoretického zázemia aprobačného predmetu, podľa téz k štátnej skúške. Integrácia teórie výchovy a praxe na príklade riešenej problematiky diplomovej práce.
6. Odborná komunikácia a argumentácia.
7. Práca s literatúrou, bibliografické a citačné normy.
8. Prezentačné schopnosti.

**Odporúčaná literatúra:**

1. Podľa témy diplomovej práce.
2. Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=22360
3. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
4. ISO 7144:1986. Documentation – Presentation of theses and similar documents.
5. Metodické usmernenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní.
6. STN ISO 2145:1997. Dokumentácia. Číslovanie oddielov a pododdielov písaných dokumentov.
7. STN ISO 214:1998. Dokumentácia. Abstrakty (referáty) pre publikácie a dokumentáciu.
8. STN ISO 690:2012. Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.

9. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.
10. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 233/2011 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
11. Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov.
12. Zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. 10. Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
13. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk, pre
štúdium literatúry k diplomovej práci aspoň jeden svetový jazyk, cudzí jazyk (v prípade študentov s aprobáciou cudzieho jazyka)

**Poznámky - časová záťaž študenta**
600 hodín, z toho: konzultácie: 20 hodín, samoštúdium: 250 hodín, spracovanie diplomovej práce s realizovaným výskumom: 250 hodín, spracovanie práce: 40 hodín, príprava vlastnej obhajoby (prezentácie): 40 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 15.12.2021

**Schválil:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.